

KRISLAI
Stalingradas Atsilaikys!
Zodis ir Kulkas.
Vincas Krėvė Suklupo.
Ką Sakė Rašytojas Gorkis.
Rašo R. MIZARA

Darbo žmonių
Dienraštis
Kaina \$6.00 Metams
Užsieniuose \$8.00
Brooklyne \$6.50
Metams

LAISVĖ

THE LITHUANIAN DAILY

No. 239 LAISVĖS ANTRASAS: 427 LORIMER STREET Telephone: STag 2-3878 Brooklyn, N. Y., Pirmadienis, Spalio-October 12, 1942 Pavienio Numerio Kaina 3c. Metai XXXII. Dienraščio XXIV

Nors prie Stalingrado mūšiai tebeina, nors jie dar vis labai žiaurūs ir dideli; nors pavojaus miestui dar vis tebėra, tačiau, šiuos žodžius rašant, atrodo, kad Stalingradas atsilaikys. O tai reikš milžinišką smūgį Hitleriui! Tada reikš didelį džiaugsmą ir laimę visai laisvę mylinčiai žmonijai.

Ir šis faktas dar kartą parodo: jei antrasis frontas Europoje būtų atidarytas, tai Hitlerio sunaikinimas šiais metais būtų užtikrintas.

Lietuvių literatūros kritikos meistras, Kostas Korsakas, sako:

“Šiandien lietuvių rašytojų tarpe neturi būti nei vieno, kuris išduotų... lietuvių literatūros tradicijas, įkūnijančias ilgų amžių ir aršių lietuvių tautos kovų su vokiškais grobikais patirtį. Germanizmo slibinas jau nuo pat žilos senovės buvo ir liko pavojingiausias lietuvių tautos gyvybės ir jos tautinės kultūros priešas. Tai rodo visa mūsų tautos istorija, tai sako visa mūsų literatūra, tai liūdičia žymiausių mūsų rašytojai.”

Ir Korsakas primena rašytojams:

“Tegu lietuviškas žodis, lietuviška daina ir eilėraštis šiandien priešui būna taip pat pavojinga ir mirštamai jį pažeidžianti, kaip partizanų kulkos...”

Teisingai ir gražiai pasakys ta.

Deja!...

Iš Maskvos ateina žinių, kad tūli, pasilikusieji Lietuvoje rašytojai išdavė šias lietuvių tradicijas! Tarp išdavusiųjų randame Krėvės-Mickevičiaus vardą. Krėvės, parašiusio “Dainavos Salies Senų Žmonių Padavimus”, kuriuose jis taip ryškiai ir gražiai atvaizdavo amžinųjų lietuvių tautos priešų, vokiškųjų neprietelių žałas, padarytas mūsų tautai! Krėvė, Liūdas Dovydenas ir kiti, vadinasi, negarbingai suklupo.

Kodėl jie suklupo?

Tuojuo po to, kai Lietuva buvo okupuota vokiškųjų bestijų, mus pasiekė žini, kad Krėvės-Mickevičiaus žmona, kuri yra žydų tautybės, atskirta nuo savo vyro ir patalpinta Vilniaus ghetan. Esą, vyras galis žmoną aplankyti tik kelis kartus per mėnesį.

Prieš tūlą laiką šitų žodžių rašytojui vienas painformuotas apie padėtį okupuotoje Lietuvoje asmuo sakė, kad Krėvės-Mickevičiaus žmona iš ghetto esanti paleista ir gyvenanti su savo vyru Vilniuje.

Argi Krėvė būtų pasizadėjęs eiti su vokiškaisiais okupantais tik dėl to, kad šie jam leido drauge su žmona gyventi?!

Kaip ten nebūtų, Krėvės žygis nėra pateisinamas.

Didysis rusų rašytojas, Maksimas Gorkis, kądaisė sakė savo kolegoms rašytojams: “Kiekvienas mūsų turime būti liepsnojas žibintas...”

Tai nepaprastai reikšmingas pasakymas. Deja, kai kurie tų žibintų nebeišgali liepsnoti iki galo; jie užgesa kaip tik tuo momentu, kada žmonijai šviesa labiausiai reikalinga.

Tas pats Gorkis yra pasakęs ir štai ką:

“Gyvenimas reikalauja tvirtų ir kietų žmonių...”

Lietuvių tautos nelaimė, atsiranda pas mus tokių, kurie iš paviršiaus žiūrint atrodo tvirti ir kieti, bet tikrumoje — silpni ir minkšti. Bet kokia didesnė audra juos palaužia, juos sutrempia ir sumaišo su purvais.

Šimtas Amerikinių Oro Tvirtumų Naikino Nacių Užimtus Fabrikus

Oficialiai Amerikos Pranešimai

LONDON, spal. 9. — Čionaitinis Jungtinių Valstijų armijos štabas pranešė, kas seka:

Daugiau kaip 100 Jungtinių Valstijų armijos Lekiančių Tvirtumų ir Liberator bombanešių dienos laiku šiaudien dalyvavo atakoje į didelio aukščio prieš vokiečių užimtus fabrikus Lille (šiaurinėje Francijoje).

Veikė daugelis būrių talkininkų kovos lėktuvų, paremdami amerikinius bombanešius tame žygyje ir vydami šalin priešų orlaivius.

Mūsų bombanešiai daugiausiai taikė į Fives-Lille plieno ir garvežių fabrikus. Matymas buvo geras, ir pastebėta daug bombų sproginų tame punkte, kur jos buvo taikomos.

Atakuojančių bombanešių lakūnai, paskui skrisdami šalin, matė milžinišką liepsną ir dūmų stulpą pakilusį iš taikinio.

Buvo susidurta su dideliu skaičium priešų orlaivių. Mūsų bombininkai turėjo daug ir sėkmingų mūšių, bet dar nėra žinoma, kiek jie sunaikino vokiečių lėktuvų kovotojų.

Keturi mūsų bombanešiai dingo, bet lakūnai vieno iš jų išsigelbėjo.

Mūsų lėktuvai kovotojai sunaikino penkis vokiečių orlaivius. Amerikiečiai neprarado nė vieno savo lėktuvo kovotojo.

Amerikos Orlaiviai Pliekia Japonus Kiskoje

WASHINGTON, spal. 9. — Jungtinių Valstijų laivyno pranešimas sako:

ŠIAURINIS RAMUSIS VANDENYNAS

Spalių 6 d. mūsų armijos bombanešiai Liberatoriai, lydimi lėktuvų kovotojų Airacobra ir Lightning, numetė apie septynis tonus bombų į japonų orlaivių pastogių sritį saloje Kiskoje (vakarinuose Aleutuose). Į priešų kariuomenės stovyklų sritį buvo numesta dar aštuoni tonai bombų ir užkurta gaisrai.

Mūsų lakūnai atakavo du japonų prekinis laivus Kiskos prieplaukoj. Vienas iš judvieju buvo padegtas ir skendo. Šūviais iš mūsų orlaivių buvo sugadinta japonų radijo stotis; vienas jūrinis japonų lėktuvas tapo sunaikintas ant vandens, o kitas sugadintas.

Amerikiniai žvalgybos lėktuvai, skraidydami virš Attu ir Agattu salų (vakarinuose Aleutuose), tą pačią dieną nematė jokio japonų veikimo šiose salose.

Amerika ir Anglija Išsižadės Specialių Teisių Chinijoje

Washington. — Jungtinės Valstijos ir Anglija žadėjo atsisakyti nuo nepaprastų, extrateritorinių teisių Chinijoje.

Amerika ir taip mažai teisisavino ten tokių teisių, a part Jungtinių Valstijų piliečių teismo savuose amerikiniuose teismuose Chinijoje. Anglija gi valdė istisas Shanghajaus ir tūlių kitų Chinijos didmiesčių dalis. Dauguma tokių miestų dabar yra japonų užrogtas.

Žodis, Reiškias Geriausia, Kas Yra Žmoguje

St. Louis, Mo. — Čia kalbėdamas, Jungtinių Valstijų generolas Brehon B. Somervell, pareiškė:

“Apie Rusiją aš galėčiau pasakyti vienu žodžiu. Tas žodis reiškia didvyrybę, didžiausią pasiaukojimą, pasišventimą, kilniausiai-drausiasias ypatybes, kokias tik žmogus galėtų turėti. Tas žodis yra Stalingradas.”

Romos radijas, be patvirtinimo, pasakojo, būk italų submarinas nuskandinęs anglų laivą, 20,000 tonų.

SOVIETAI KERTA NACIAMS ŠONAN

Stalingrado Fronte Vokiečiai Nuilse

Maskva, spal. 11. — Raudonoji Armija sutvirtina sau pozicijas, kurias paskutinėmis dienomis atėmė iš vokiečių Stalingrado srityje.

Sovietiniai kovotojai sudaužė stiprias Hitlerio tankų ir pėstininkų jėgas, kurios desperatiškai stengėsi prasimušt per vieną fabrikinį priemiestį į šiaurvakarius nuo Stalingrado ir pasiekt ten Volgos upę. Naciai nukentėjo didelių nuostolių ir tapo atmeti atgal.

Raudonoji Armija tebežygiuoja pirmyn vakarinėmis pakrantėmis Dono upės alkūnės, 60 iki 70 mylių į šiaurį vakarus nuo Stalingrado; užėmė ten dar kelias tvirtoviškas vokiečių pozicijas ir stato pavojun kairųjį šoną hitlerininkų armijos atakuojančios Stalingradą.

Sovietų oficialis pranešimas sekmadienį sakė, kad mūsų pačiame Stalingrade jau atslūgo; miesto gynėjai apsikasė, sudrūtindami savo pozicijas; o į šiaurį vakarus nuo Stalingrado sudaužė priešų atakas; kai kuriuose punktuose atmetė juos tolyn atgal ir pagerino savo pozicijas.

Miesto ribose raudonarmiečiai ištaškė dvi nacių atakas, sunaikino kuopą hitlerininkų, tuo pačiu laiku nušovė žemyn bent 48-nis vokiečių lėktuvus, ir be to, dar turbūt sunaikino 38-nis priešų lėktuvus ir sužalojo devynioliką.

Viso tame žygyje, pagal naujausias žinias, dalyvavo 115 amerikinių bombanešių. Dingo keturi iš šių bombanešių.

AMERIKOS LAKŪNAI SUNAIKINO 48 NACIŲ ORLAIVIUS

London. — Pagal dar nepilnas skaitlines, amerikiniai bombanešiai, plėskindami Lille, nacių užimtą fabrikinį miestą šiaurinėje Francijoje, praeitą penktadienį, tuo pačiu laiku nušovė žemyn bent 48-nis vokiečių lėktuvus, ir be to, dar turbūt sunaikino 38-nis priešų lėktuvus ir sužalojo devynioliką.

Viso tame žygyje, pagal naujausias žinias, dalyvavo 115 amerikinių bombanešių. Dingo keturi iš šių bombanešių.

Atšaukti Polit. Raudon. Armijos Komisarai

Maskva. — Sovietų vyriausybė atšaukė politinius Raudonojo Armijos komisarų. Raudonarmiečių komandieriai pasirodė tokie gabūs ir ištikimi, jog politiniai komisarai jau nereikalingi.

NACIŲ OFICIERIUS, NUSIMINĖS DĖL STALINGRADO, GIRIA RAUDONARMIEČIŲ NARSĄ IR GABUMUS

Berne, Šveic. — Čia gauta iš Vokietijos laikraščiai, kur vienas nacių oficerius rašo, kaip rusai kovoja, gindami Stalingradą. Jis sako:

“Rusai visados kontratakuoja vokiečius, kiek pajėgia.

“Vienu tarpu per tris dienas mes vargu pasivarėme pirmyn daugiau kaip 900 jardų. Dažnai per ištisą dieną mes prasimušėme tikrai (užimtu). Nuo aukštumos apžvelgdami miestą, mes sakėme: Taip gal Kolumbas stebėjo savo atradimą (A-

Prez. Rooseveltas Užgiria W. Willkie'o Nusistatymą Dėl Sovietų ir Chinijos

Washington. — Laikraščių reporteriai pabaigoje praeitos savaitės vėl klausinėjo prez. Rooseveltą, kaip jis žiūri į savo asmeninio pasiutinio Wendellio Willkie'o kelionę ir pareiškimus, reikalaujančius tikros paramos Sovietų Sąjungai ir Chinijai prieš užpuolikus fašistus.

Prezidentas atsakė, kad jis asmeniškai yra pasitenkinęs Willkie'o kelione.

Laikraščių atstovai pagedavo, kad prez. Rooseveltas plačiau pasakytų savo nuomonę apie Willkie'o misiją. Prezidentas pastebėjo, jog kai kas gal panaudotų jo žodžius politikieriškais sumetimais. Tačiau pareiškė, kad jam atrodo, jog Willkie labai gerai atlieka tuos dalykus, kuriuos prezidentas prašė atlikti. (Tuomi prezidentas sumušė N. Y. Daily News ir tūlių kitų geltonlapių išmislus, būk Rooseveltas atmetęs Willkie.)

Willkie, kaip žinoma, ragino talkininkus atidaryti antrą frontą prieš Vokietiją ir užgyrė Stalino laišką tuo klausimu. Jis taip pat šaukė visas Jungtines Tautas visur pradėt ofenzyvą prieš fašistų Ašį ir reikalavo, atsisakyt nuo bet kokių imperialistinių tikslų Chinijoje ir kituose Azijos kraštuose.

Prez. Rooseveltas atsakymai laikraštinkams parodė, kad jis sutinka su tokiomis Willkie'o pareiškimais. Prezidentas davė tuos atsakymus po to, kai jo veikiančysis valstybės sekretorius Sumner Welles kalbėdamas Bostone, užreikšė, jog tikriausias būdas sumušti Hitlerį tai “kuo greičiausiai padėt” Sovietų Sąjungai ginklais ir kitais reikmenimis arba “nukreipiant Hitlerio armijas kiton pusėn per atidarymą karo veiksmų naujoji srityj” (antrame fronte).

Aišku, jog kaip Willkie, taip ir Sumner Welles buvo ne jų vienų nuomonės, bet ir prez. Roosevelto nuomonės.

AMERIKIEČIAI NUSKADINO JAPONŲ KARO LAIVĄ IR SUŽALOJO DAR DU

Washington. — Amerikos orlaiviai bombomis nuskadino vieną japonų naikintuvą, padegė vieną priešų šarvuotlaivį ir sužalojo dar vieną naikintuvą per mūšius, kurie dabar eina ties Saliamono salomis.

Be to, amerikiečiai sunaikino keturis japonų orlaivius, o savo prarado du.

Kanada Surakino 1,376 Vokiečius Belaisvius

Ottawa, Canada. — Kadangi naciai geležiniais pančiais surakino kanadiečius, paimitus nelaisvėn laike žygio Dieppe, šiaurinėje Francijoje, tai kanadiečiai surakino rankas 1,376-iems vokiečiams belaisviams. tarp kurių yra ir 107-ni Hitlerio oficeriai.

Leidžia Pakelti Kainas Tūlių Maisto Produktų

Washington. — Valdiška kainų administracija leido sandėliams ir krautuvėms pakelti tūlių maisto dalykų kainas, kurioms iki šiol buvo uždėtos “lubos”. Tarp tokių maisto produktų yra grūdinių pusryčių valgiai, kenuota žuvis, valgomieji aliejai, cukrus, kenuotos daržovės, džiovinti vaisiai ir riebalai.

Areštuota Tūkstantis Berlyno Vokiečių

Stockholm, Šved. — Pranešama, kad naciai Berlyne areštavo tūkstantį vokiečių už tai, kad šie murmėjo prieš karo sunkenybes arba kalbėdami abejojo, ar Hitleris laimės karą.

Maskva. — Pastaruosiuose mūšiuose ties Siniavinu, Leningrado fronte, bent 60 tūkstančių nacių tapo užmušta, nelaisvėn paimta bei sunkiai sužeista. Tuo tarpu iš Sovietų pusės žuvo, liko sužeista bei nelaisvėn pateko 21,384 kareiviai.

L A I S V E

LITHUANIAN DAILY, PUBLISHED BY
The Laisve, Inc.

Every day except Sunday
Established April 5, 1911
427 LORIMER STREET, BROOKLYN, NEW YORK
Tel. STagg 2-3878

President Jos. Weiss
Secretary Treasurer J. Gasunas
Editor Roy Mizara

SUBSCRIPTION RATES:

United States, per year	\$6.00
United States, six months	\$3.25
Brooklyn, N. Y., per year	\$6.50
Brooklyn, N. Y., six months	\$3.50
Foreign countries, per year	\$8.00
Foreign countries, six months	\$4.00
Canada and Brazil, per year	\$6.00
Canada and Brazil, six months	\$3.25

Entered as second class matter March 11, 1924, at
the Post Office at Brooklyn, N. Y., under the
Act of March 3, 1879.

"Naujienu" Ablavukai Ir Vėl Klajoja

"Naujienu" redakcijos ponai tiek nori šmeižti Tarybų Lietuvos vyriausybę, kad jie iš savęs daro juokus. Skaitant "Naujienu", atrodo, kad jų redaktorių protas išėjo grybauti.

Maskvoj įvyko Lietuvos Tarybų Respublikos Aukščiausiosios Tarybos (Seimo) posėdis. Jam pirmininkavo Aukšč. Tarybos pirmininkas Balis Baranauskas. "Naujienu" padarė iš to išvadą, kad Justas Paleckis jau "likviduotas" ir suriko:

"O kur Justas Paleckis? Jisai juk buvo Aukščiausios Tarybos prezidento pirmininkas... Kodėl dabar tą "čingą" jau nešioja koks ten Balis Baranauskas... Justo Paleckio vardas visai neminimas."

Niekas nekaltas, kad "Naujienu" redaktoriai nieko nenusimano. Justas Paleckis yra pirmininkas Aukšč. Tarybos prezidento, o ne pačios Tarybos. Ir Balis Baranauskas iš niekur netikėtai neatsirado, bet nuo pat Lietuvos Tarybų Respublikos vyriausybės susiorganizavimo, rugpjūčio 24 dienos, 1940 metų tas pareigas eina.

Lai "Naujienu" "mokslinčiai" pameta savo ignorantų išdidumą ir pažiūri į "Naujoji Lietuva Faktų ir Dokumentų Šviesoj" Antano Bimbos paruoštą knygą ir išleista dar 1940 metais ir ten 63 puslapyj) suras, kad:

"Aukščiausios Tarybos (seimo) pirmininkas yra BALIS BARANAUSKAS. Aukščiausios Tarybos prezidento pirmininkas yra JUSTAS PALECKIS."

Ir tada "Naujienu" ablavukams klajoti nereikės.

Justas Paleckis dalyvavo tame suvažiavime ir greitai tilps jo kalba. Nepavyko "Naujienu" jį numerinti pirmiau (o jos taip stengėsi), nepavyko ir šiuo sykiu.

Tuščias Vapaliojimas

"Naujienu" ir joms panašūs pro-nacių lietuviški laikraščiai giriasi, būk Jungt. Valstijose yra Lietuvos "atstovai". Tie asmenys, kurie savę vadina "atstovais", yra tik karikatūra. Jie neatstovauja Lietuvos, juos prisiuntė Smetona, kuris dabar ir patsai čia atbėgo, tad jie ir yra tik jo atstovai. Lietuvos liaudis ne tik jiems atstovų teisių nedavė, bet net Lietuvos pilietybės teises atėmė.

Po to "Naujienu" eina toliau ir šaukia, būk Jungtinės Valstijos nepripažįsta Lietuvos dalimi Sovietų Sąjungos. Tada buvo pareikšta pirm Hitlerio užpuolimo, bet joks Jungt. Valstijų vyriausybės atsakomingas žmogus to vėliau nepakartojo. Ji svarbesni dokumentai, kaip tai "The World Almanac-Book of Facts" Lietuvą skaito dalimi Sovietų Sąjungos, nes ji 1940 metais įstojo į Sovietų Sąjungą ir jos dalimi yra, nepaisant, kad dabartiniu laiku Hitlerio užimta.

Todėl ir Lietuvos vienintelė teisinga vyriausybė yra tik Sovietų Sąjungoj, kuri veda kovą už Lietuvos išlaisvinimą, kuri eina savo pareigas ir kuri sugrįš į Lietuvą kartu su Raudonąja Armija, lietuvių daliniais ir išgrūs nacių budelius. Kaip Lietuvos žmonės susitvarkys toliau, kokius asmenis jie pastatys eiti valdžios pareigas, mes to nežinome, tik tiek žinome, kad Lietuvos valdonais niekada nebus nei Smetona, nei Voldemaras, bei jiems panašūs.

Municho Kukoriai

Kada spaudoj išsiplėtė diskusijos dėl antro fronto ir Jungtinių Tautų uždavinių klausimu, tai kilo visokių nuomonių ir minčių.

Bet New Yorko "Daily News" parodė

savo veidą atvirai. Jis parodė, kad jam neapeina nei Jungtinių Tautų vienybė, nei mūsų karo laimėjimas. Jis išieškina W. Willkie vien už tai, kad tas Roosevelt pasiuontinys stoja už tuojauninį atidarymą antro fronto ir už Jungtinių Tautų ofensyvą visuose frontuose, kaip vienintelę priemonę karo laimėjimui.

Tas laikraštis rašo "Stalinus Negali Pasitraukti iš Karo." Jis daro išvadą, kad Hitleris grįžo prie savo "Mein Kampf", tai yra nusistatymo pavergti tik Sovietų Sąjungos žemių plotus. Tie ponai daro išvadą, kad Anglijai ir Jungtinėms Valstijoms visai nereikia ruošti atidaryti antrą frontą prieš Hitlerį, kad lai Hitleris muša Sovietų Sąjungą.

"Daily News" daro išvadą, kad nepaisant, kaip sunku ir bloga yra Sovietų Sąjungai, ji iš karo pasitraukti negali, ji yra priversta mušti, nes Hitleris neatiduos jai tų plotų, kuriuos pavergė, Sovietai turi jį sumušti ir išvyti.

Kas dėl Anglijos, tai "Daily News" paleidžia Hitlerio "taikos balioną", kad ji gali su Hitleriu daryti atskirą taiką, nes Hitleris jos teritorijų veik neužėmė. Gi kas liečia Jungtines Valstijas, tai jos taip pat gali iš karo išstoti, nes Hitleris to tik ir nori.

Abelnai, tai aiški Municho programa. Tai tas pats apakimas, kuriuomi sirgo Anglijos ir Francijos delegacija Maskvoj, 1939 metais, kada reikalavo, kad Sovietų Sąjunga ateitų joms į pagalbą karo metu, bet iš Anglijos ir Francijos pusės Sovietų Sąjungai jokios pagalbos nesutiko duoti.

Mūsų supratimu, tokie "Daily News" redakciniai straipsniai tik parodo veidą, kurie nori sugriauti Jungtinių Tautų vienybę, kurie nori mūsų karo pralaimėjimo, kurie nenori matyti to, kad, jeigu šiandien Hitleris pavergtų Sovietų Sąjungą, tai už metų, kitų jis tą pat padarytų su Anglija ir Amerika!

Iš kitos pusės, "Daily News" redaktoriai yra tiek apakę, kad jie neįsivaizduoja, kaip masių širdis plaka ir kokios pakaitos įvyko jų prote. "Daily News" mano, kad milijonai Amerikos ir Anglijos žmonių ir dešimtys milijonų Hitlerio pavergtų žmonių nėra jėga. Tikrumoj tai yra didžiausia jėga ir ši jėga anksčiau ar vėliau nušluos barbarišką hitlerizmą ir jo agentus demokratinėse šalyse.

Prie Stalingrado Hitleris Neteko 350,000!

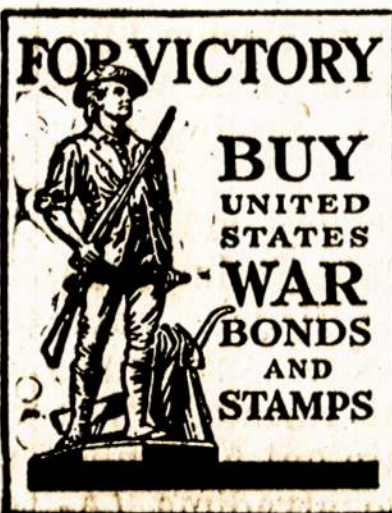
Per šešias savaites bausių nacių puolimų ant Stalingrado Hitleris neteko 350,000 kareivių ir oficerių, kurie buvo užmušti arba sunkiai sužeisti. Bet fašistų komanda vis meta naujas ir naujas divizijas.

Londonė manoma, kad nuo to laiko, kai Hitleris užpuolė Sovietų Sąjungą, jis ten prarado 7,000,000 karių užmuštų ir sužeistų. Užmuštų (su mirusiais nuo žaizdų) bus apie 2,900,000 vokiečių; amžinai sužalotų 1,600,000 ir apie 2,500,000 sužeistų pasveiko ir vėl grįžo į frontą ar kitus karo darbus.

Amerikietis korespondentas Mr. Ralph Parker rašo iš Maskvos: "Didvyriškos Raudonosios Armijos kovos, ginant Stalingradą, nereikalauja Hitlerio ir Goeringo, kad jie pripažintų tai, jog Raudonoji Armija išstiektą jų planus. Tas yra aišku! Virš 30 Hitlerio divizijų, apie 450,000 karių puola tik vieną Stalingradą ir negali jo paimti, o bendrai toji srityj yra per 1,000,000 Hitlerio armijos..."

"Šios milžiniškos Raudonosios Armijos kovos suteikė laiko Rusijai geriau prisirengti, o Anglijai ir Amerikai prisirengti užpuolimui ant Hitlerio ir visiškai jį sumušti."

Taip, per penkioliką mėnesių pati viena kovodama prieš barbarišką Hitlerio ir jo talkininkų jėgas, Raudonoji Armija, suteikė mums laiko prisirengti, bet kol kas mes ne tik dar nieko neveikiame, bet net su Hitlerio talkininku, Finlandija, diplomatinį ryšį nenutraukėme...

ALDL D Reikalai

Iš ALDL Centro Komiteto Posėdžio

Spalio 3 dieną įvyko Literatūros Draugijos Centro Komiteto posėdis. Tai buvo trečias posėdis 1942 metais. Dalyvavo: A. Smitas, V. Jakštys, V. Valley, G. Kuraitis, A. Bimba, D. M. Šolomskas, Eva Mizarienė, S. Sasna, K. Petrikienė, P. Janiūnas ir Dr. J. J. Kaščiūčius.

Duoklių Reikalas

Iš Valdybos pirmininko A. Bimbos ir sekretoriaus D. M. Šolomsko raportų pasirodė, kad 95 kuopos jau pasiekė narių pasimokėjimu 1941 metų skaičių, o kaip kurios ir pralenkė. Apie 100 kuopų mokai. Bet dar 17 kuopų visai neprisiuntė duoklių už 1942 metus. Bendrai dar per 2,000 narių nepasimokėję duokles.

Tatai yra labai bloga. Matyti, kad tie nariai ir kuopų valdybos nekreipė užtektinai dėmesio į Draugijos Konstituciją, kuri reikalauja, kad visi duokles sumokėtų iki liepos 1 dienos. Matyti, kad jie neužtektinai kreipė ir į Centro Komiteto prailginimą duoklių iki spalio 1 dien. ir prašymą būtinai sumokėti. Juk Centro Komitetas turi atlikti visus Draugijos literatūros darbus, kaip tai paruošimą knygų ir "Šviesos". Šiemet nariai jau gavo vieną brošiūrą "Jaunimas ir Karas", gavo už 9 mėnesius "Šviesą" ir knygą jau baigiama spausdinti. Visa tai surišta su išlaidomis, o karo sąlygos jos didesnės. Kada nariai laiku nesumoka duokles, tai tas apsunkena Centro Komiteto veikimą.

Nariai, kurie dar nepasimokėję duokles už 1942 metus, prašome būtinai sumokėti dabar, kad iki metų galo nei vieno neliktų skolingų. Dar geriau jie pasirodys kad jie pasimokėtų kartu ne vien už 1942 m., bet ir už 1943 metus. Padarykite tą ir atlikite savo pareigas.

Centro Komitetas išsiuntinės kuopoms narių vardus, už kuriuos dar nėra gautos duoklės. Tokis yra Centro Komiteto nutarimas.

Paskelbiame Vajų už Naujus Narius

Literatūros Dr-jos Centro Komitetas nutarė šiemet skelbti vajų už naujus narius su lapkričio 1 diena ir baigti su sausio 31 diena, 1943 metais.

Kodel CK padarė tokį nutarimą? Todėl, kad dabar yra mūsų dienraščių "Laisvės" ir "Vilnės" vajai, mūsų kuopos ir veikėjai darbuojasi gavime naujų skaitytųjų ir atnaujinime senų. Kartu jie turės progos pasidaryti ir Draugijai gaudami naujų narių, o po naujų metų galutinai vajų baigsime.

Nutarta, kad vajuas metu priimti naujus narius be įstojimo, tai yra už \$1.50 metinės duoklės, o šeimų narius tik už 10 centų. Nutarta, kad visi nauji nariai vajuas metu įstoje, kad ir pradžioj lapkričio mėnesio bus skaitomi pasimokėjusiais jau už 1943 metus. Gi kurie nori gauti šių metų svarbią knygą "Amerikos Demokratijos Steigėjai", tai gali ją gauti priimokėdami 50 centų už jos persiuntimą ir kitų lėšų.

Aukos Antifašistų Pagelbai Francijoj yra šimtai ir

tūkstančiai geriausių demokratijos šalininkų, antifašistų, darbo žmonių veikėjų, kurių padėtis baisi ir daugeliui gresia mirtis, nes Francijos fašistai juos perduoda į Hitlerio ir Mussoolinio rankas.

Amerikoj yra susidaręs Bendras Anti - Fašistinis Tremtinių Komitetas, kuriame nuo lietuvių įeina Jonas Gasiūnas. Tas Komitetas nusistatęs išgelbėti kaip galima daugiau iš Francijos anti-fašistų. Jis siekia į trumpą laiką sukelti \$88,000 aukų, nes gelbėjimo darbas labai daug pinigų reikalauja.

Literatūros Draugijos Centro Komitetas iš išdo tam reikalui paaukavo \$15 ir prašo visas kuopas, apskričių komitetus, narius ir taip lietuvių paaukoti tam tikslui kiek kas gali.

Kadangi dabartiniu laiku yra ir daugiau aukų kampanijų, tai nutarta, kad Centro Komitetas padarytų tuo klausimu atsisaukimą ir aiškintų vedamų kampanijų svarbą. Tuo pat kartu Centro Komitetas ragina visas kuopas ir narius visomis jėgomis padėti mūsų kraštui ir Amerikos talkininkams šį karą išlaimėti prieš barbarišką hitlerininkus ir jų talkininkus. Pirkite bonus, padėkite visose karo laimėjimo kampanijose, svarstykite tuos reikalus susirinkimuose.

D. M. Šolomskas, ALDL CK Sekretorius

Skaitytųjų Balsai

Stalinus vėl sukratė Jungtines Tautas. Gerai ir padarė. Kur jūsų antras frontas?—įs sako.Mes susitarėme išvien kariauti, tai duokite didesnę pagalbą arba atidarykite antrą frontą.

Ant Amerikos aš nė neįpykstu. Mes perkam karo bonus, kiek išgalime, ir duodame pagelbos, kiek išgalime. Ale Anglija nieko nenori pasirodyti prieš Vokietiją. Churchill nieko nenori daryti.

Jeigu būtų atidarytas antras frontas, mes dar daugiau remtume karą. Aš pats vėl pirčiau karo bonų už tris šimtus dolerių.

S. W.

Melagiu pabauda nėra tame, kad jam niekas netiki, bet tame—kad niekam netiki jis pats.

— G. B. Shaw.

Aukos Prieš-Fašistinių Kovotojų Gelbėjimui

Šiomis dienomis sekami prisiuntė aukų: Adele Warieka, Gary, Ind., surinkusi prisiuntė \$7.00.

Vincas Barkauskas, Oakville, Conn., surinkęs prisiuntė \$11.25.

J. S. Rainys, Philadelphia, Pa., \$2.00.

J. Kisieliū, Seymour, Conn., surinkęs prisiuntė \$8.00.

M. Alvinienė, Detroit, Mich., surinkusi prisiuntė \$15.50.

LDS 164 kuopos, Racine, Wis., auka \$2.00.

A. M. Metelionis, Detroit, Mich., rašo: "Gelbėjimas anti-fašistinių kovotojų iš koncentracijų kempinių ir kalėjimų yra labai kilnus ir garbingas darbas,

ir kiekvienas, pagal išgalę, tą darbą turėtų paremti. Čia mano \$10.00 tam svarbiam darbiui."

Jeigu būtų daug tokių duosnių, kaip d. Metelionis, tai mes nemažai priešfašistinių kovotojų galėtume išlaisvinti.

Iki spalio 9 d. jau suplaukė aukų \$143.10. Visa ta suma perduota Bendram Anti-Fašistinių Tremtinių Komitetui ir gautas jo pakvitavimas.

Pradžią, vadinasi, graži. Laukiame daugiau ir daugiau aukų. Juo greičiau sukeliam daugiau aukų, tuo greičiau galėsime išlaisvinti nemažai prieš-fašistinių kovotojų.

J. Gasiūnas.

DARBININKŲ SVEIKATA

DR. J. J. KAŠČIŪČIUS
630 Summer Ave. Newark, N. J.
Tel.: Humboldt 2-7964

IŠGASTIS. BALTOSIOS.

Gerb. gydytojai, atleiskite, kad rašau angliškai. Mano tėvai labai myli skaityti jūsų skyrių "Laisvė" ir jie man patarė jūsų pasiklausti apie save.

Aš esu šešiolikto metų mergaitė, virš 5 pėdų ūgio, 127 svarų. Kai aš buvau 4 metų kūdikis, aš sunkiai persirgau difteritu. Paskiau sirgau edra, vėjarauplėmis, turėjau keletą kartų odos įdegimą nuo piktolių (poison ivy).

Pereitą vasarą aš turėjau išgastį ar priemetį ir visą mėnesį mane vargino. Paskiau man atsirado pirmosios mėnesinės. Ir dabar eina regulingai kas 28 dienos. Turėjau truputį skausmų, tai pilvo apačioj, tai per kryžių.

Dabar jau kelintas mėnuo, kaip man eina lyg kokie balti gleivai. Neskauda, nedegina, nenieži. Norėjau eiti pas gydytoją, bet droviuosi, kad mane egzaminuos, tai pirma nutariau pasiklausti jūsų.

Aš jau rašau jums antrą laišką. Gal pirmojo negavot ar nesusijot atsakyt. Labai būtų didelis dėkui, jei jūs man ką patartute.

Atsakymas

Sakote, drauge, turėjot

Leitenantas-pulkinkas E. F. Carlson ir majoras James Rooseveltas (prezidento sūnus) rodo vėliavą, kurią amerikiečiai pagrobė Makin saloje, Ramiajame Vandenynė, kai ten amerikiečiai padarė netikėtą ant japonų užpuolimą ir iššaudė visus japonus karius.

Man rodos, kad ir tos jūsų baltosios kad tik nebūtų viena pasėkų nelabai tvirtų kiaušidžių. Taip iš tikrovės esti labai dažnai. Ir nebūtinai tik jaunutėms mergaitėms. Jos atsiranda bile kada, viduramžiams ir senyvos moterims.

Jūs sakėte, kad eina kokios baltos glitės. Baltos — ar jos tokios "baltos," kaip žalio kiaušinio baltimas, ar jos baltos, kaip grietinė ar pienas? Didelio skirtumo ir čia nėra. Paprastai esti baltos spalvės glitės, o paskiau jos pasidaro balkšvos ar gelsvos.

Gaukite krautuvėj baltojo acto (white vinegar). Įmaišykite kokius 3 ar 4 valgomus šaukštus į kvortą vandens ir tuo skiediniu pasiplaukite kasdien viduj. Galite ant nakties įsidėti ir medvilnės gabalą, suvilgytą tuo skiediniu. Pasidaro švaru ir gražu. Imkite po 1 lašą iodo (su pienu) kas pora dienų. Būtų gerai ir Vitamin B Complex capsules, po 3 su maistu, tai po 9 kas dieną. Dar ir Thyroid gland į grain, po 1 imti kas diena, apleidžiant mėnesinių laikė.

TAIP SAKĖ IŠMINČIAI

Negražių moterų nėra. Yra tiktai moters, kurios nežino, kaip patapti gražiomis.

—Bruyere.

Kuomet žmonės jau būna užtektinai senais, kad žinotų geriau, jie tuomet visiskai nieko nežino.

—Oscar Wilde

Nebylis vyras ir akla žmona visuomet būna laimingiausia pora.

Danų patarlė
Surankiojo Krienas.

"Draugas" Nenori Mūsų Karo Laimėjimo

"Draugo" redakcijoj dirba kun. J. Prunskis, kuris atvyko iš Berlyno ir kuris garbina nacizmą. Ir ne nuostabu, kad nuo pirmų dienų, kai Hitleris pavergė Lietuvą, tai "Draugas" džiaugėsi ir gėrėjosi nacizmu.

"Draugo" No. 243, 1941, be kitko, rašė: "Pabaltijo valstybės (Lietuva, Latvija ir Estija), pakliuvusios vokiečių valdžion, palaipsniui atsigavaliauja ir tvarkosi." "Draugas" talpino nacių laiškus iš "Lietuvos", kuriuose buvo giriama Hitlerio režimas. Mes manome, kad ponai iš "Draugo" redakcijos nereikalaus citu? O jeigu jie reikalaus, tai mes galėsime jiems nurodyti jas, jeigu jų atmintis labai trumpa.

Ir dabar veik kiekvienam "Draugo" numerį niekinama Sovietų Sąjunga, jos vyriausybė, komunistai. Ypatingai "Draugas" specializuojasi prieš "komunistus." Bet juk tai visų hitlerininkų taktika, kur jie negali tiesiog pulti Sovietų Sąjungą, taip, kaip Berlyne. Kai kada "Draugo" kunigai pridengia savo propagandą vienu, kitu žodeliu ir prieš Hitlerį, bet tai tik dėl mados! Hitlerį sumini, vienok visas aštrumas straipsnio nukreiptas ne prieš mūsų priešą Hitlerį, bet prieš Staliną, prieš "komunistus", prieš Raudonosios Armijos komandą. Taip, kad bile skaitytojas, perskaitęs tokį "Draugo" "redakcinį", gauna išpušį, kad Hitleris ir jo nacizmas yra kas tai kitokio, kaip Amerikos demokracija, bet jau ne taip blogas, bet apsaugok, Dieve, mus nuo Sovietų tvarkos!

Hitleris ir "Draugas" Prieš Antrą Frontą

Antro fronto atidarymas prieš Hitlerį Europoj, tai yra jam mirtinas smūgis. Todėl Hitlerio agentai užsieny daro viską, kad tik atitolinus antro fronto atidarymą, kad kaip nors pakentus gamybai, transportui, susisiekimui, Jungtinių Tautų vieningumui, solidarumui.

Hitleris ima ir grąžinti. Jis Amerikos ir Anglijos karo vadus išvadina "idiotais." Jis grūmoja, kad bent kokis bandymas atidaryti antrą frontą, tai bus Jungtinių Tautoms katastrofa. Goebbelsas kasdien šaukia grąžindamas. Naciai Paryžiu buvo suruošę net armijos parada, kad parodyti savo "jėgas."

"Draugas," kaip tik rašo prieš antro fronto atidarymą ir grąžina Hitlerio jėgomis. "D." No. 179 tiek pripasakojo, kad ir Goebbelsą pralenkė, būk Hitleris turi Francijoj 600,000 armiją, būk 1,500,000 laukia rezerve, o Hitlerio lėktuvai būk gali į kelias valandas iš rusų fronto pribūti. Hitleris sako: "Nebandykite atidaryti antrą frontą, nes jus sumušiu!" "Draugas" ir tą pat sako.

Gi talkininkai prie Diepe tik su apie 10,000 jėgų atakavo Franciją, tai yra, su labai mažomis jėgomis, o buvo išlipę ir išsilaukė net devynias valandas. O kas būtų atsitikę, jeigu būtų atakavę su 100,000 ar 500,000 armijos? Kur gi buvo tie Hitlerio lėktuvai, tos 600,000 armijos ir 1,500,000 rezervų? Pasirodė, kad tai buvo tik naciška pasaka.

"Draugas" Laukė Sukilimo Kaukaze

"Draugas" No. 189 išniekino dar kartą Sovietų Sąjungą ir Staliną ir matė greitą Hitlerio pergalę Kaukaze, būk tenyksiškai gyventojai nenorį būti su Rusija. "Draugo" redaktoriai nemato to skirtumo, kokiojo padėtyj buvo Kaukazo gyventojai prie caro ir kokiojo jie yra prie Sovietų tvarkos. Sovietų tvarkoj jie laisvi, jie patys savo reikalus tvarko. "Draugo" pasakos apie "krūvinus valdžios blogus darbus" yra paprastas melas! Tokis pat melas, kokį gauna išpušį, kad Hitleris ir jo nacizmas yra kas tai kitokio, kaip Amerikos demokracija, bet jau ne taip blogas, bet apsaugok, Dieve, mus nuo Sovietų tvarkos!

Vien Kaukazo Kalnų Neužtenka

"Draugo" No. 191 deda daug vilčių vien ant Kaukazo kalnų, kur sako: "Kaukazo kalnai užstoja naciams kelią." Kalnai padeda gintis, bet kalnai nėra neįveikiami. Ponai iš "Draugo" redakcijos jau galėjo iki šiol padaryti išvadą, nes Graikijoj kalnų ir kalinių perėjimų buvo daug, bet galinęsnė jėga juos įveikė.

Kad pastoti Hitlerio gaujoms kelią, tai neužtenka kalnų, reikia noro, pasiryžimo ir pasišventimo. Tokio noro ir pasiryžimo Sovietų Sąjungos liaudis užtektinai parodė prie Leningrado, kur joki kalnai naciams kelio nepastojė, prie Sevastopolio, ant lygumų prie Voronežo, ant Stalingrado lygumų ir kitur. O Sovietų Sąjungos liaudis tos drąsos parodė tik todėl, kad ji gina savo kultūrišką, laisvą, malonų gyvenimą, kad ji žino, už ką ir prieš ką kovoja, kurią daug kartų "Draugo" redaktoriai negražiai apšmeižė.

Plūdimu Nieko Neatsieks

"Draugas," kuris glėbiais spausdino Hitlerio propagandą, per spausdino nacių straipsnius, talpino ir tebetalpina nacių išmislus prieš Sovietų Sąjungą, Amerikos talkininkę, begėdiškai kolioja lietuvius, kurie stoja už antro fronto atidarymą. "D." No. 223 juos išvadina net tiek suprantancius tuos dalykus, kiek "keturkojis."

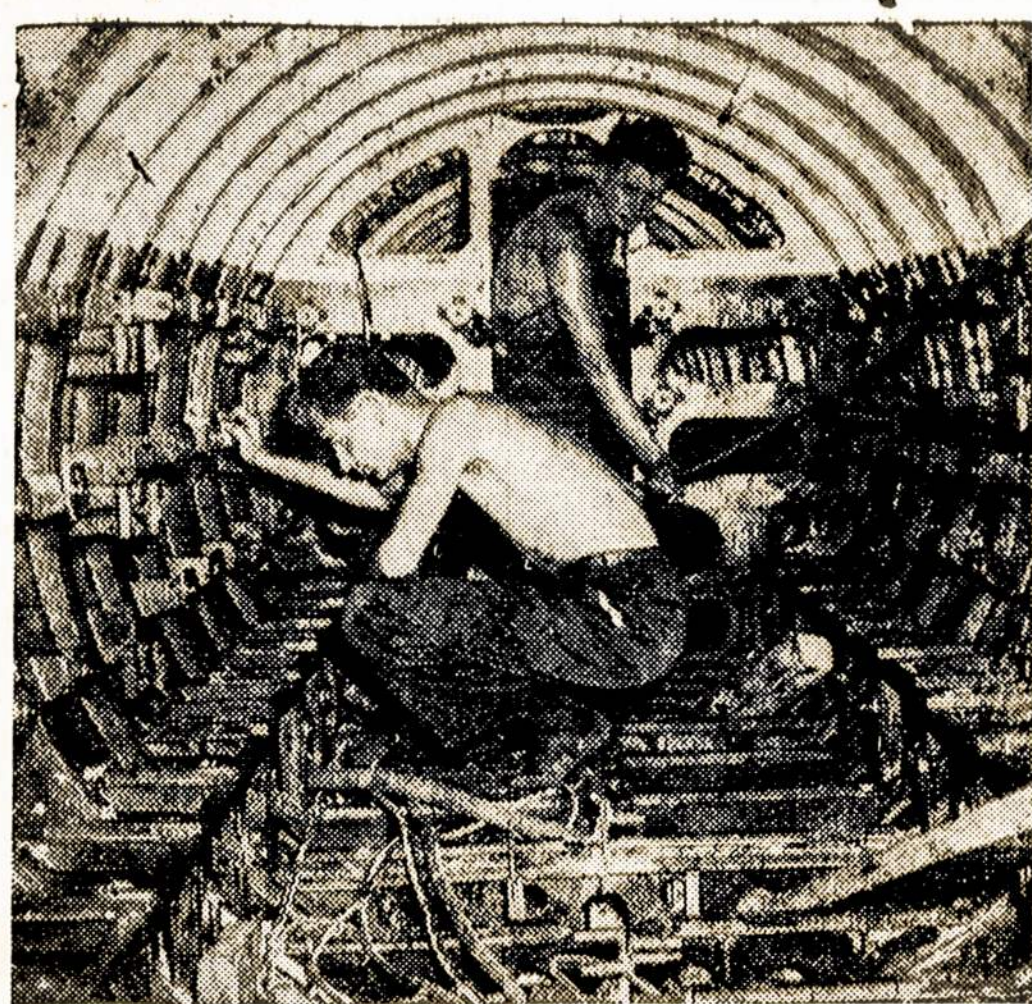
Tikrųmoj, "Draugo" redaktoriai begėdiškai suklupo visais karo strateginiais dėsniais. Jie išvien su "Naujienomis" pranašavo greitą Hitlerio pergalę prieš Sovietų Sąjungą, jie tikėjosi, kad Hitleris į kelias savaites pavergs visą Sovietų Sąjungą, jie niekino Staliną, būk jis "pabėgo iš Maskvos," jie skelbė Goebbelso ir Hitlerio prasiimančius melus apie "pergalę" ir dabar drįsta kitus niekinti!

Antro fronto klausime "Draugo" "strategai" tikrųmoj neparodė nei vaiko supratimo. Kiekvienam yra aišku, kad antro fronto atidarymą trukdo ne Anglijos ir Amerikos karinis nepriširgimas, bet politiniai sumetimais tie patys žmonės, kurie trukdo ir Sovietų Sąjungai materialę pagelbą.

Antas frontas yra miris Hitleriui ir jo visai šakai. Hitlerio buvo ir yra planas vesti karą viename fronte: pirmą sumušti ar nusilpninti Sovietų Sąjungą, o paskui atsisukti prieš Angliją ir Ameriką. Nuo antro fronto priklausė, kaip ilgas bus karas, kiek jis atsieis mūsų kraštui gyvasčių ir turto! Ilgesnis jis bus, sunkesnis jis bus, daugiau atsieis jis mums jaunų vyrų gyvasčių, sunkiau ji bus laimėti, daugiau nuostolime turto, didesni pasakui bus taksai.

Antas frontas, tai nėra kokia dovana Sovietų Sąjungai, kaip ponai iš "Draugo" bando perstatyti, būk jis reikalingas tik Sovietų Sąjungos pagelbai. Antas frontas, tai yra būtina sąlyga mūsų karo laimėjimui, be kurio mes negalėsime karą laimėti.

Stai kame yra dalykas. Ir už kiekvieną amerikiečio gyvastį, už kiekvieną mūsų praleistą ekstra dolerį, ateina

Darbininkas ištiria japonų submarino vidų Kalifornijoje; šis submarinas buvo sučiuptas Perly Ooste, kai jis atvyko skandinti Amerikos laivų. Submarinas mažytis, — tik dviejų žmonių komanduojamas.

tyj atsakys tie gaivalai, kurie dabar trukdo prezidento Roosevelto pastangas praversti gyvenimą Sovietų Sąjungos, Amerikos ir Anglijos antro fronto klausime sutartis.

"Draugas" Begėdiškai Meluoja

"Draugas," išstodamas prieš antro fronto atidarymą, No. 224, begėdiškai meluoja, kad Rusija 1914 metais ne Franciją gelbėjo, bet save. Ar "D." redaktoriai ant tiek yra ignorantai, kad jie nežino, jog Rusija vystė ofensyvą ir Rytų Prūsiją pagal sutartį su Francija? Ar "Draugo" pro-naciai nei tiek nežino, kad toj sutartyj buvo pasakyta, kad 15-tą karo dieną Rusija turi išstatyti nemažiau 12-kos divizijų ofensyvu? Ir Rusija tą atliko!

Dar paskudniau "Draugo" redaktoriai meluoja, kada jie begėdiškai Leniną, Litvinovą ir kitus bolsėvikų vadus, vadovavusius 1917 metų revoliucijai, išvadina "kaizerio agentais." Si pasakaitė jau taip yra

nomusivalkiojusi, kad jos drovisi ir paprasta gatvės protestutė, bet "Draugo" kunigams dar vis tinka. Juk ne kas kitį, kaip tie patys "kaizerio agentai" priruošė revoliuciją prieš patį kaizerį. Juk Rusijos fronte prasidėjo tarpe rusų ir vokiečių kareivių broliavimas, kuris galų gale uždegė Vokietijoj revoliuciją ir priartino Pirmo Pasaulinio Karo galą.

Šiandien tik amžini ignorantai, istorijos nežiną gaivalai gali kaltinti Sovietų vyriausybę dėl padarytos taikos su Vokietija Brest-Litovske, 1918 metais. Dar didesniais "Draugo" redaktoriai pasirodo ignorantais, kada jie sako: "Ir tai įvyko Litvinovo 'tėvynėje' Brest-Litovske."

Mat, jiems "Litvinovs," tai ir pačinea nuo Brest-Litovsko. Mums žinomi daviniai niekur neskelbia, kad Litvinovas gimė Brest-Litovske. Kiek mes žinome, jis gimė Charkove ir mokslo metus praleido Kijeve.

Valst. Sėnus.

Naminis Frontas

Pragyvenimo kainos vis dar auga, bet pastangos yra daromos sulaukyti šį pavojų. Dėmesio bus atkreiptas į nesukontroliuotas ūkio prekes ir į be-reikalingai aukštas algas — mes irgi turime sulaukyti būtinų prekių. Mes dabar žinome, kad priešas — aukštos kainos — gali greitai būti sukontroliuotas per kontrolę kainų. Taipgi yra žinoma, kad be kontrolės, pragyvenimas kils taip, kaip per pereitą karą, kada kilo ligi 63% ir 1920 metais ligi 100%.

Po kainų kontrole drabužiai, nuomos, kuras ir butų įrengimai jau sumažėjo. Nuo gegužės ligi rugpjūčio mėnesio, maisto kainos, kurios buvo kontroliuojamos, truputį sumažėjo. Tos, kurios nebuvo kontroliuojamos, pakilo beveik 10%. Rugpjūčio mėn. mes mokėjom 26% daugiau už kiaušinius, negu liepos mėn., 18% už salotas ir 16% vištieną ir žalias pupas. 14% daugiau už ridžias bulves ir daug aukščiau už sviestą, žuvį, miltus, sūrį ir kitus maisto produktus — maistas, kuris sudaro 2/5 dalis mūsų valgio. Už kiekvieną dolerį, praleistą dėl maisto 1939 m. vasarą mes dabar mokam \$1.35.

Šį augimą sustabdyti prezidentas Rooseveltas prašė kongreso pagelbėti jam kontroliuoti nereikalingus paaušėjusių produktų prekęs.

Reikia Taupyti Sekancius

Amerikos Industrijų Taupymo Komitetas pagamino sąrašą daugiau kaip 100 namų ir ūkių daiktų, kurie turi me-

džiaga, kuri yra reikalinga karo produkcijai.

Sąrašas prašo šeiminkes padėti ženkleliu prie kiekvieno daiktelio, kuris turi karui reikalingos medžiagos. Kiti įrodymai praneša, kaip peržiūrėt visą namą nuo atliko ligi skėlio, garažą, darželį, prienamių ir surinkti visą atliekamą medžiagą į vieną vietą, kad patogiai ji būtų surenkama.

"Tada atsiminkite," įrodymai sako, "kad jūsų atsakomybė, kaip amerikiečių, yra pristatyti tuos daiktus kovai, taigi nuneškite savo atliekamus daiktus ir arčiausią rinkimo stotį. Jeigu stotis nesiranda arti, nelauk pakol įsakys ką daryti. Pašauk rinkimo komitetą ir tegul tie tavo atliekami daikteliai dalyvauja kovoje."

Dalykai yra —

Metalas

Metalines lovas ir lovų dalis, seną geležį, senus malkų ir anglies pečius, grandyklas, senas maudynes, žolpjūvius, senus metalinius šaldytuvus, senus radiatorius, senas skalbiamas mašinas, senas virtuvės srutynes, senus išmatų viedrus, senas siuvas mašinas, senus viedrus, senus vamzdžius, ūkės, darželio, automobiliaus imones, senus katilus, senus pečius, senus metalinius žaislus, senas metalines tvoras, seną vielą, senus puodus ir indus.

Senas žirkles, senas automobilijų dalių imones, senus elektrinius motorus, senus elektrinius vėdinuvus, senus kibirus,

senus metalinius kabinetus arba šėpas, senus bonkų viršus, senus ūkės įrengimus, senus sietus, senus laikrodžius, senus pečių įrengimus, senas metalines golfo boles, senas skalbiamas lentas ir panašius daiktus.

Guma

Gorsetus, gumines pirštines, senas padangas, senas dviračių padangėles, senus guminius batus, senus kaliošus, gumines kūdikių kelnukes, guminius kamsčius, guminius čulpiukus, gumines grindoms ragažes, guminius žiurkštus, kelraiščius, gumines korkas, gumu apdengtas vielas, gumines sėdynes.

Iš gumo padus ir kulnis, lietaus paltus, šukas, pašėlių išrintojus, senus darželių apšaitytojus, senus karšto vandens bonkas, boles, siūtus, maudynes kepuraites, šienikus, batus, paklodes, ragažes, seną bonkų gumą ir pan.

Audeklas

Senus daržovių maišus, bevilnės apatinius, vilnos apatinius, senas paklodes, senus prieglavio užvalkalus, senas užklodes, senas abrusus, skėpetaites, staltieses, senus vyrų marškinius, bevilnės suknius, senas antlages, vilnones suknius, senus paltus, draperijas ir pan.

Kanapės

Visokius maišus, virves ir uždangas iš kanapės.

Ekstra Vištos

Dėdė Samas prašo ūkininkų auginti 200,000,000 daugiau vištų rudens ir žiemos mėnesiuose, kad padėtų mėsos situacijai.

RUOŠIMĖS PRIE KONFERENCIJOS

Ohio Lietuvių Konferencijos Komitetas rengiasi prie metinės konferencijos, kuri įvyks spalio 25 d. Pakvietimai jau išsiuntinėti visom organizacijom, gyvuojančioms Clevelande, Bedforde, Akrono, Youngstowne ir rytinio Ohio fermerių. Todėl virš minėtų kolonijų draugijos privalo ne vien tik išrinkti samoningus delegatus į konferenciją, bet kartu patiekti gerų sumanymų bei rezoliucijų, atitinkamų lietuvių vienybės ir greičiausiam karo laimėjimo darbiui.

Pereitais metais OLVK komitetas nuveikė keletą gerų darbų: surengė du civilinio apsigynimo masinius mitingus, įsteigė pirmos pagalbos mokyklą, kuria daugelis pasinaudojo ir nekurie dar ir dabar siekiasi aukštesnio išsilavinimo, kad galėtų vadovauti pirmos pagalbos grupėms atsitikime užpuolimo iš oro. Clevelandui reikia apie 2,000 tokių aukščiau prasilavinusių pirmos pagalbai. Dr. I. E. Levy energingai darbuojasi šiame lietuvių lavinimo darbe. Sukelta daug pinigų Amerikos Raudonajam Kryžiui, viename masiniame mitinge tapo sukurta \$500 Sovietų Sąjungos medicalei pagelbai, ir tapo paskleista pora tūkstančių lapelių bei kiek brošiūrų lietuvių vienybės klausimais.

Šis Momentas Bene Bus Kritiškiausias

Vienybė su tautiško bei katalikiško nusistatymo organizacijomis dar neatsiekta, o to priežastis bene bus čia leidžiamas du pro-fašistiniai laikraščiai "Dirva" ir "Lietuvių Žinios," kurie sudemoralizavo savo skaitytojus, ypatingai Lietuvos ir Sovietų Sąjungos klausimu, kad reikės padėti daug trūso ir enerrijos atitaisyti tos žalos. O šis momentas bene bus vienas iš kritiškiausių momentų, kuris reikalauja iš visų didžiausio vieningumo, kad laimėti šį karą. Šis momentas yra kritiškiausias už tai, kad fašistinis priešas yra dar labai galingas ir civilizacijos gynėjams dar daug žalos daugelyje vietų. Antra, kyt indėnus su Anglija.

Oro Biuras Reikalauja Moterų Lakūnių

Oro Biuras prašo moterų imti meteorologijos kursus sausio 1 d. Sekamos kolegijos jas priims; Massachusetts Institute of Technology, University of Chicago, California Institute of Technology ir University of California. Aplikacijos reikia siųsti į U. S. Weather Bureau, Washington, D. C.

Slaugės Vis Dar Reikalingos

FSA administratorius McNutt pranešė stotų moterų pajėgų. Ypač reikia slaugių. Jis sako, "prižiūrėjimas ligonių ne tik tautinės svarbos, bet būtina dalis karo pastangų. Vietiniai Raudonojo Kryžiaus skyriai, armijos ir laivyno ofisai suteiks tolesnių informacijų."

Aplikacijos dėl WAVES

Aplikacijos blankos dėl Women's Naval Reserve bus pasiųstos pagal prašymą. Kurios tik nori įstoti, gali parašyti Naval Officer Procurement Office, arčiausiam District Naval Headquarters, pranešdamos metus, mokslą, žėnybinį stovį. Jeigu išteklėjusios, užsiėmimą vyro ir vaikų metus.

Laivynas Praneša Naują Adresą

Laivyno Departamentas praneša įsteigimą naujos klasės dėl Specialist (S) ir Shore Patrol. Klasė susidės iš policistų, kurie prisirašė dėl pakraščių patroleis pareigų. Aplikacijos siunčiamos arčiausiam Navy Recruiting Station ir turi turėti rekomendacijos laiškus nuo aplikanto dabartinio darbdavio arba policijos viršininko.

Šis kritiškas ir todėl, kad žmonių tarpe yra skaldytojų pajėgų ir neparodančių nuosirdumo greičiausiam laimėti karą. Konferencija įvyks sekma-dienio ryte, buvusioj Darb. Svetainėj, 920 E. 79 St., Cleveland, Ohio. J. N. S.

Hartford, Conn.

Spalio 4 d. Laisvės Choras buvo surengęs vakarienę ir šokių. Žmonių atsilankė gana daug. Matyt, žmonės myli dailę ir dainas, tad visi nori pamirgti. Buvo gardžių valgių ir gėrimų. Valgius gamino šios draugės: M. Malerankienė, O. Verkietienė ir O. Brazauskienė. Kitos draugės ir draugai joms padėjo.

Draugas S. Makavėskas pirmininkavo parengimui. Jis labai gerai tvarkė viską. Jo tvirtą balsą visi galėjo išgirsti, jis labai tinka tai vietai. Pakvietė keletą draugų pakalbėti. Visi draugai linkėjo chorui geriausio pasisekimo.

Visi pasisotinę šoko prie draugo A. Ramoškos orkestrės. Kiti šnekučiausi įvairiais klausimais. Buvo girdėti išsireikškimų, kad pageidauja daugiau tokių parengimų.

Aš nuo savęs linkiu Laisvės Choriui geriausio pasisekimo su nauju mokytoju draugu V. Visockiu.

L. Žemaitienė ir M. Juškienė rinko aukas ant blankų dėl Ispanijos karo belaisvių, kurie randasi Francijoj. Juos nori pargabent Meksikon. Bet tas kainuoja pinigų.

Kita rinkimų blanka buvo dėl pasveikinimo Sovietų Sąjungos 25 metų sukakties, kuri sueina lapkr. 7 dieną šių metų. Žmonės labai gausiai aukavo abiems dalykams. Matyt, suprantai reikalą.

Labai širdingai aciu visiems aukavusiems ir atsilankiusiems į minėtą parengimą. M.

New Delhi, Indija. — Vienas iš Indijos mahometonų vadų, Fazlul Hug prašo, kad Amerika tarpininkautų sutal- žalos daugelyje vietų. Antra, kyt indėnus su Anglija.

San Jose, Cal., laikraštinninkai, priklausančią Laikraštinninkų Gildijai (CIO) atlieka mu nuo darbo metu eina rinkti slyvų; Kalifornijoj, sakoma, stokuoja lauko darbininkų.

Mėlyni Kareiviai

Apysaka iš Lietuvos Žmonių Gyvenimo per Pirmąjį Pasaulinį Karą

Parašė JULIUS BUTENAS

(Tęsa)

Sutarė Rainį krėsti. Nesišaukia nė Salniaus — patys vieni.

Dar buvo anksti, o Rainienė pečių iškūrenusi.

— Kur vyrai? — paklausė jėgės Alimas.

— Nėra namie, — sumišusi atsakė Rainienė, traukdamasi nuo durų.

— O kur jis?

— Išvažiuo... Merkinėn.

— Ko jis ten taip anksti?

— Nežinau, reikalas buvo. O gal Paliepin... tikrai nepaklausiau.

— Įdomu, kas mūnui virta... — Burneika sugalvojo pečiųu pažiuoti.

Atidaro pečių. Rainienė stovi prie stalo ir nieko nesako. Ištraukia vieną didelį puodą. Mėsos pilnas.

— Mano mėsa, tikrai mano! — tvirtina Alimas. — Kur dėjote visą mėsa? — kreipėsi griežtai į Rainienę.

— Aš nieko nežinau. Mes svetimos mėsos neturim. Turim savo. Neseniai skerdėm.

— Aš tau parodysiu "neseniai skerdėm"! Čia mano mėsa, aš tikrai pažįstu. Va, žiūrėk, kumpis. Ar jūs tokias kiaules kada ėjote?

— Aš nieko nežinau, čia mūs... — Sakyk gražiau, o jei ne — pasišauksime Salnių arba pačius vokiečius.

— Galit šaukti Salnių, galit ką norit daryti, bet aš nieko nežinau.

— Reikia krėsti, — tarė Alimas, ir vienas vyrai, Cyžius, liko pirkioj, kad Rainienė kur neišbėgtų, o Alimas su Burneika nuėjo kamaron. Netrukus grįžo atradę bulvių duobę daugiau mėsos.

— Sakyk teisybę, prisipažink viską, — liepė Alimas Rainieni, — tai mes šikart dovanosim, niekam neskelbsim. Kur vyrai?

— Nežinau...

— Kaip nežinai? Pirmą sakei Merkinėn, paskui — Paliepin išvažiavo... O dabar jau nieko nežinai?

— Na, pasakysiu tikrą teisybę: vyrai Paliepy. Tuoj parvažiuos.

— Gerai, mes čia palausim.

— Kažin, ar mums verta laukti? Juk aišku, kad čia jo darbas, — svyravo Cyžius.

— Jo, tai jo, bet mes turim sužinoti, kas toksai antras, kas tas per paukštis, — aiškino Alimas. — Turim žinoti, koki žmonės mūsų sodžių gyvena.

Tikrai Rainys ilgai neužtruko. Palaukus ne daugiau kaip valandą, sugirgždėjo durys. Rainienė buvo bešaukianti, kad neitų pirkion, bet nespėjo. Rainys įėjęs iš karto pabalo.

— Ką, nekviesti atvykom viešnagėn — taip, kaip tu į mus... — pirmas prabilo Alimas, prišokęs prie durų. Stebėtina, Alimas žmogus metuose, bet šiuokart rodė ypatingo mitrumo.

— O ko jums reikia iš manęs? — norėjo Rainys kirstis.

— Ne ko reikia, bet sakyk greičiau: su kuo mūs svirnuos plėšei? — atsikėlęs nuo suolo klausė Jonas Burneika. — Mes žinom viską, prisipažink geruoju, tai tylėsim.

— Norit, kad aš duris jums parodyčiau? Kaip jūs drįsote man nesant namie eiti mano pirkion, a? Aš...

— Nenori kaip žmogus kalbėtis, tai einau į Salnių, tenai pasikalbėsim prie daugiau liudininkų, prie vertingesnių žmonių...

Atsikėlė visi trys vyrai liepė Rainiui eiti kartu su jais. Visą mėsa, kiek ten rado, sudėjo maišan, uždėjo Rainiui ant pečių ir varė į Salnių. Rainienė pradėjo koliotis.

— Nutilk, pelėda! — subarė atsigriždamas Burneika. — Jei nori, eisi ir tu kartu. Vagių panciai!

Rainį varė per visą sodžių. Vaikai, išlėkę ant kelio, šaukė:

— Vagi sugavo, vagi!

— Rainys vagis!

Ir nekvičiami vyrai rinkosi į Salnių, kur turėjo Rainį tardyti.

— Reikia vokiečiams pranešti, — siūlė kai kurie vyrai.

— Žinoma, kad čia reikia žandarams duoti žinią.

— Mes pasielsim geriau už žandarus. Iš žandarų gali lengvai išsipirkti. Iš mūs neišsipirksi! Mes turim savo so-

džių susitvarkyti. Kai suseksime, kas vagys, tada pranešim žandarams, bet pirma turim padaryti savo teismą! — susijaudinęs kalbėjo Alimas.

Alimui pritarė ir kiti vyrai, kurie buvo nuo vagių nukentėję.

— Tiest Rainį, turi išduoti, su kuo plėšei!

— Aš pirkioj neduosiu mušti, — prieštaravo Salniaus.

— Kas daryti, jei neprisipažįsta?

— Turi prisipažinti, turi išduoti, kas antras buvo!

— Vėskim kieman! Atneškit virkščių, guldysim ant žemės.

Rainį paguldė lauke ant virkščių, ir du vyrai aukštieninką turėjo, o kiti mušė. Iš pradžių Rainys laikėsi, nieko nesakė.

— Aš nebuvau namie ir nežinau, kas tą mėsa į mane atnešė...

— Kas turit storesnį diržą?

— Kieno kietesnis? Duot dar!

— Su kuo vogeti? Prisipažink, nėmušim!

— Smarkiau duot!

— Gardūs lašiniai... — juokėsi susirinkę vyrai.

— Leiskit, pasakysiu...

— Na? Sakyk, sakyk, pabėgt nepabėgsi!

— Sopa?... — O gal dar niežti?... — Rainys, nuleidęs galvą žemyn, atsisuko į Alimą.

— Aš Alimui vienam galiu pasakyti...

— Nereikia vienam, sakyk visiems girdint!

— Gerai, pasakysiu, — niūriai pratarė ir dar labiau nuleido galvą žemyn. — Su manim kartu vogė Balandis...

Ištarus tą pavarde, visi atsisuko vienas į kitą, nes Balandis buvo čia pat.

— Tiest ir Balandį!

— Vyrai, aš ne! Jis meluoja!

— Katras buvot vieną koją batų, antrą vyžu apsiavę? Ei!

— Jis, — pasakė Rainys.

— Duot Balandžiui! Kur dėjai mėsa?

— Ko jūs iš manęs norit? Vyrai, būkit žmonės...

— Vagis užsimanė žmonių... Sakyk greičiau, kur dėjai pavogtą iš Alimo mėsa?

— Namie... — pagaliau, kai gerokai pasturgalin įkūrė, pasakė Balandis.

— Einam, tegu parodo! — šaukė vyrai.

Ir vėl Rainiui uždėjo maišą su mėsa ant pečių ir varė į Balandį. Nuėjus, Balandis atnešė iš tvarto vieną kumpį.

— Tik tiek? Kur daugiau?

— Kita visa pas Rainį.

Vėl ėjo į Rainį. Dar ten atrado klounę užslėptą paltį lašinių, kuri buvo ne iš Alimo paimta. Po to, abudu apkrovę mėsa, visi grįžo į Salnių ir čia vėl tiesė ant virkščių, dar gerokai įkūrė: abudu turėjo prisiekti, kad daugiau nevogs. Prisiekė, pabučiavo kryželį. Tada vyrai paleido juodu namo.

— Tai, matai, kaltina visi belaisvius, o čia pasirodo, kad savi paukščiai viską daro, — kalbėjo skirstydami vyrai.

Rainys iš tos gėdos negalėjo ilgai būti namie. Vieną dieną nežinia kur išvažiavo ir, nė pačiai nepasakęs, dingso su arkliu ir vežimu. Balandis buvo lėtesnis, jis pamažu apsiprato, nors ilgai buvo sodžiaus vaikų pajukiamas.

XIX

Kartą Paliepy vargoninkas Jonui Burneikai atsargiai prasitarė skaites slapto laikraštį, jog vokiečiams frontuose riestai pasidarę. Kai vokiečiai pradėjo taip smarkiai visur veržtis, daugeliui atrodė, kad jie visą pasaulį nukariausią. Tat negalėjo patikti tokiai turtingai valstybei, kaip Amerika. Amerika žiūrėjo, sekė, kaip Europoj karas vyksta, ir, pamačiusi vokiečius imant vieną valstybę po kitos (taip pasakojo vargonininkas), įsikiso ir ji karan, atsiumė Francisai pagalbą, ir dabar vokiečiai pasijuto ne kaip.

(Daugiau bus)

Chicagos Žinios

GERAI PRISIRENGKIME LITERATORŲ DRAUGIJOS 4-RIŲ MENESIŲ VAJUI

Atsišaukimas į Visą LLD 1-mo Apskričio Kuopas Ir Veikėjus

Lietuvių Literatūros Draugija mūsų išėjimo gyvenime savo kultūrinio veikimo šviečia per paskutinius 25 metus. Nuo draugijos susistvėrimo — 1915 metų — ši organizacija išleido arti 50 didelių įvairiais klausimais knygų, daug brošiūrų, surengė prelekcijų, praeitį ir pasilinksinimo programų tūkstančius per visą šalį.

Jeigu neturėtume šios didelės apšvieta ir kultūra besirūpinančios organizacijos, tai Amerikos lietuvių gyvenimas stovėtų visa galva žemiau.

Tą kiekvienas kultūrininkas, nuosirdus demokratijos šalininkas pripažins.

Tačiau ateivijai sumažėjant ir metų naštai didėjant ant mūsų veikėjų pečių, paskutiniiais metais mažiau rodoma veikimo šioj organizacijoje. Bet ar mes galime apiešti toki svarbų veikimo plotą? Niekados!

Tatai turėdamas mintyje Draugijos Centro Komitetas paskelbė, kad draugijos naujų narių vajus prasidės lapkričio mėnesį šių metų ir tęsis per sausį ir vasarį ateinančių, 1943, metų.

Rugsėjo 29 d. LLD 1-mo Apskričio Komitetas plačiai svarstė Centro Komiteto nutarimą ir nustatė šiame apskrityje pasidarbuoti to nutarimo išpildymui.

Aišku, kad be gero pasirengimo negalima tikėtis didelių pasekmių. Todėl nutarė atsišaukti į visas kuopas, kad jos šauktų atvirutėmis spalio mėnesio kuopų susirinkimus. Į tuos susirinkimus apskritis pasiųs savo atstovus, kad su kuopiečiais pasitarti, kaip išrinkti visas duokles iš senų narių ir pasirengti naujų narių gavimui laike vajaus.

Tad, gerbiamos kuopų valdybos, ypač sekretoriai, nuosirdžiai esate prašomi kuopų susirinkimus spalio mėnesio šaukti atvirutėmis.

Apie šiu praktiškų dalykų apskričio komitetas kalbėjosi apie prakalbų maršrūtų surengimą. Nutarė vieną iš Centro Komiteto vadovaujančių veikėjų pakviesti atvažiuoti į Chicagos apylinkę pamaršrutuoti.

Apšvietos ir kultūros nešėjai, darbuokimės gavimui naujų narių į Lietuvių Literatūros Draugiją.

LLD 1-mo Aps. Komitetas.

Puikiai Pavyko Rusų Karo Pagelbos Bazaras

Rugs. 30 ir spalio 1 d.d. Hotel Sherman įvyko Rusų Karo Pagelbos bazaras. Žmonės, kaip tos bitės, per abi dienas labai skaitlingai lankėsi; pirkosi suaukotų daiktų, užkandžiavo ir gausiai parėmė mūsų šalies narsiąją tautą — Sovietų Sąjungą.

Tenka pažymėti, kad Sherman viešbučio savininkai vietą aukavo. O paprastai už tas patalpas ima po \$250 už vieną dieną. Vadinasi, ši įstaiga aukavo dėl Rusų Karo Pagelbos apie \$500. Tai labai graži ir draugiška parama šaliai, ant kurios puola visi sunkumai didžiųjų mūsų.

Taipgi aktorai, dainininkai, muzikai ir šokikai aukavo savo darbą. Niekas neėmė už programų pildymą.

Rusų Karo Pagelbos komitetas veda vajų už sukėlimą Chicagoj \$600,000. Per visą šalį nori sukelti dėl Sovietų Sąjungos \$6,000,000.

Pagelba labai reikalinga. Dar mūsų šalis nei metai nėra kaip kariauja. Į mūsų žemyną dar priešas niekur neįkėlė kojos, o jau jaučiame karo naštos sunkumą. Tai galime lengvai suprasti, koki yra sunkumai toj šalyj, kurios šalies

priešas pasigrobė didelius ir derlingos žemės plotus, kur gyvena pirmiau apie 60,000, 000 žmonių.

Neturėtų rasti nei vienas žmogus, kuris neprisidėtų gausiai savo aukomis prie Rusų Karo Pagelbos.

Reikia pasakyti, kad žmonės supranta ir įvertina karžygišką Raudonąją Armiją. Per dvi dienas bazaras buvo užsikimšęs publika. Rep.

Juozas Sakalas, "Vilnius" Redaktorius, Išvyksta Armijon

"Vilnius" Angliško Skyriaus redaktorius Juozas Sakalas šio mėnesio 14-tą išvyksta armijon. Per tris savaites buvo Grant Stovykloje, netoli Rockford, Ill., o paskui nežino kur pasieks.

Šisai jaunas ir energingas veikėjas, kuris kovojo už Ispanijos liaudies laisvę ir ten buvo sužeistas, dabar stoja vėl prieš pikčiausius žmonių priešus į ginkluotą kovą.

"Vilnius" Angliško Skyriaus skaitytojai pasigės darbštus ir gausus žurnalisto. Jo pasigės ir visas Chicagos ir apylinkės jaunimas, nes Juozas veikliai dalyvavo jaunimo judėjime. Jam rūpėjo mūsų chorai, jam apėjo kad ir mažiau, LDS kuopelė. Jis buvo puikus tarpininkas tarpe suaugusių ir jaunimo veikimo.

Sakalas daug veikė ir apskrityje. Todėl LDS 2-ro Apskričio komitetas rengė Juozo Sakalo atsisveikinimo vakarėlį spalio 11 d., vakare, Lietuvių Auditorijoje.

Visi, suaugę ir seni, kvieisti skaitlingai susirinkti ir paspausti dešinę, palinkėti daug laimės šiam energingam ir išlaikanti kovotojui prieš fašizmą. N. D.

So. Boston, Mass.

Harmonijos Grupė ir jos Darbuotė

Šita grupė pradėjo savo dainavimo dienas apie penketas metų atgal, kai ji susidėjo vos tik iš keturių balsų.

Prie jos suorganizavimo ir užvardinimo daugiausia pasidarbavo mūsų sena veikėja ir gera dainininkė draugė J. Rainardienė.

Nuo pat pradžios suorganizavimo šios grupės jos mokytoja visada buvo ir dabar tebėra visų mylima p. H. Žukauskaitė.

Dainininkų tarpe ji geriausiai yra žinoma kaip Mūsų Alenutė, nes ji niekada neatsako jiems pagalbėti ir visai be jokio atlyginimo.

Ji sako: Jeigu jūs dainuojat ir nereikalaujat užmokėsio, tai kaipgi aš galėčiau reikauti?

Per penkių metų laikotarpį ta grupė turėjo persiorgizuoti daug kartų, kol ji atsiekė aukščiausio laipsnio dainavimą.

Nuo keturių balsų ji išaugo iki dvylikos ir kas tik girdėjo pereitame sezone Harmonijos Grupę dainuojant, visi sako, kad tai yra viena iš geriausių grupių Amerikoje.

Kai mūsų šalis tapo įtraukta į šį karą, tai nekurie grupės nariai pradėjo svajoti, kad pertraukti dainavimą kol karas bus laimėtas. Bet kiti tvirtino, kad mes dainuodami daugiau prisidėsime prie laimėjimo šio karo.

Amberland Radijo Programa užsadarė, per kurią Harmonijos Grupė su savo dainomis linksmino visos Naujosios Anglijos lietuvių...

Rožytė, geriausia dainininkė, ne tik kad apsidėdė, bet dar ir į kitą miestą gyventi išvažiavo. Užėjus vasaros karš-

čiams, nutarta pertraukti pamokas.

Pasibaigus vasaros karščiams, valdyba pradėjo rūpintis, kas reikia daryti. Nutarta šaukti susirinkimą ir jeigu bus galima, pradėti pamokas.

Nuėjau ir aš pasižiūrėti. Dairaus aplinkui ir negaliu savo akimis tikėti. Dviejų senų dainininkų nėra, bet jų vietoj maitau du naujus gerai patyrusius dainininkus, kurie lengvai užims senųjų vietas. Netoli jų maitau ir Igną Kubiliūną, kuris su savo komiškais dainomis linksmino mūsų publiką per daugelį metų.

Tas Ignas tai yra stebuklingas žmogus, nes jis gali dainuoti, kur tik jam Mūsų Alenutė pakamandavoja.

Pažvelgiu į moterų pusę, nagi žiūriu, kad Rožytė stovi savo paprastoj vietoj. Ji ne tik kad pati nusprendė keliauti apie 40 mylių į grupės pamokas, bet ir savo vyrą prikalbino prie tos grupės prisidėti.

Neturėjau progos patirti, ant kiek jis yra geras dainininkas, bet žinau, kad jis yra geras muzikantas ir orkestros vedėjas. Jo prisidėjimas bus grupę naudingas visokiais atžvilgiais.

Harmonijos Grupė dabar turi užtektinai spėkų išpildyti gerą programą. Aš nuo savęs patarčiau grupei surengti koncertą, kurio programą išpildyt vien tik grupės nariai ir esu tikras, kad visi būtų juo patenkinti. Senukas.

Roma, spal. 6. — Italų radijas visai be jokių patvirtinimų sakė, būk fašistai nuskindinę vieną Amerikos karo laivą.

Romos radijas pasakojo, būk fašistai skaudžiai atmušę anglų atakas Egipto fronte.

Atlikime Savo Pareigą

Vajaus pradžia graži. Kontestantai visi gerame ūpe. Visi sako, jog šiemet lengviau gauti naujų skaitytojų. Kadangi vajininkams lengviau gauti po daugelį naujų skaitytojų, tai lengva kiekvienam gauti savo dienraščiu nors po vieną skaitytoją. Gauti nors po vieną naują skaitytoją yra pareiga kiekvienos apšvietą branginančio žmogaus.

Vajus prasidėjo su 1 d. spalio ir baigsis su 1 d. gruodžio

Kurie dar neįstojoje tai tuojau stokit į kontestą ir darbuokitės, kad gavus kuo daugiausia naujų skaitytojų. Kontestantams yra paskirtos sekamos dovanos:

1—\$50 U. S. War Bond; 2—\$30 cash; 3—\$25 cash; 4—\$25 U. S. War Bond; 5—\$20 cash; 6—\$18 cash; 7—\$15 cash; 8—\$10 cash; 9—\$7 cash ir 10—\$5 cash

Darbuokitės, kad gauti vieną iš aukščiau pažymėtų dovanų ir būti pagerbtu pasižymėjusiu apšvietos platinimo darbe. Kurie manote stoti į kontestą, stokit tuojau, iš pat pradžios kontesto.

★ ★ ★

"Laisvės" kaina, metams \$6.00, pusei metų \$3.25. Brooklyne (kur reikia ant kiekvienos kopijos uždėti po stampą) metinė kaina \$6.50, pusei metų \$3.50.

★ ★ ★

Naujiems skaitytojams nėra jokios nuolaidos kainoje. Viskam brangstant, "Laisvės" kaina nebuvo pakelta. \$6.00 yra gana žema kaina už dienraštį.

Visi Galime Gauti Po Vieną Naują Skaitytoją "Laisvei"

Kurie nestosite į kontestą, prašome gauti nors po vieną naują skaitytoją savo dienraščiui laike vajaus. Gavę naujų skaitytojų, kartu su užsakymu, siųskite ir mokėstį adresuodami sekamai:

"LAISVĖS" ADMINISTRACIJA
427 Lorimer Street Brooklyn, N. Y.

SOVIETAI ATMUŠA BEI SULAIKO PRIEŠUS STALINGRADO IR KAUKAZO FRONTUOSE

Sovietų Oficialiai Pranešimai

MASKVA, spal. 10. — Vidunaktinis Sovietų pranešimas sako:

Stalingrado srityje mūsų kariuomenė atmušė priešų atakas. Hitlerio pėstininkai su tankais du kartu bandė prasilausti per priemiesčius iki Volgos upės. Sovietiniai kariai atmušė priešų ataką ir sunaikino visą kuopą vokiečių pėstininkų.

Vienas mūsų kovotojų dalinys, buvęs per kelias dienas apsuptas visomis pusėmis, atkakliai kovėsi su priešais. Mūsų kariai pirmą kartą priešų apsupimo ratą ir užėmė apsigynimo pozicijas arti vienos darbininkų gyvenamos vietos.

Sovietiniai gvardiečiai ir mortirininkai per dieną išmušė iš veikimo du vokiečių tankus, padegė 13 trokų ir užmušė apie 300 priešų oficerių ir kareivių.

I šiaurvakarius nuo Stalingrado raudonarmiečiai apvirtino savo užimtas pozicijas ir atskiruose sektoriuose vedė vietiniai svarbius mūšius.

Mozdoko srityje mūsų kariuomenė atmušė kelias atakas priešų pulko ir tankų. Per dieną buvo sunaikinta 10 priešų trokų su amunicija ir užmušta apie 300 vokiečių kareivių ir oficerių.

Viename šiaurvakarinio fronto sektoriuje vokiečių pėstininkai ir 30 tankų atakavo sovietines pozicijas ir užėmė dvi apgyventas vietas. Paskui įvyko atkaklios kautynės, kur mūsų kariuomenė kontratakavo hitlerininkus. Buvo sužalota 10 vokiečių tankų ir padaryta kitų didelių nuostolių priešams.

I pietus nuo Voronežo kuopa vengrų pėstininkų perėjo per Dono upę. Sovietiniai kariai ugnimi iš mortirų ir kulkosvaizdžių sunaikino 80 priešų. Buvo paimta nelaisvėn vienas vengrų oficerius ir 10 kareivių.

Būrys Kabardino-balkarų partizanų (šiauriniame Kaukaze), veikdamas užnugarėje vokiečių fašistų kariuomenės, drąsiai užpuolė centrą vienos rumunų divizijos. Tie sovietiniai patriotai užmušė apie 100 rumunų kareivių ir oficerių ir sunaikino du trokus ir du kulkosvaizdžius.

MASKVA, spal. 9. — Vienne sektoriuje Stalingrado srityje dvylika vokiečių tankų ir batalionas pėstininkų prasiveržė į vieną gatvę, bet sovietinė kariuomenė privertė pasitraukti priešus atgal į pirmiau buvusias jų pozicijas. Mūsų kovotojai išmušė iš veikimo devynis vokiečių tankus ir nušlavė apie dvi kuopas priešų.

Shenandoah, Pa.

Zinėles

Shenandorijė tapo suorganizuotas komitetas rusų pagelbos fondui sukelti, ir yra užsibrėžęs sukelti tris tūkstančius dolerių kaip galint greitai. Anglų spaudoje yra garsinamas Russian War Relief, Inc. To komiteto pirmininkas yra Shenandorio liuterono bažnyčios kunigas J. P. Briggs, tai ir visus mityngus laiko liuteronų parapijos salėje.

Tą garbingą darbą remia dauguma vietinių organizacijų, yra užgirtas Shenandorio Mainierių Lokalo centro, kuris atstovauja U.M.W.A. Organizatorius J. Gladski, pasakė mainierių vardu, jog mainieriai yra pasirengę aukoti ir dirbti dėl Rusijos pagelbos fondo, kad pasiekti užsibrėžtą kvotą į trumpą laiką.

Taip pat remia tą tikslą Amerikos Legijono Shenandorio skyrius, kurį atstovauja skyriaus komandierius J. Dominaitis. Jis pasakė legijonierių vardu, jog pereito karo veteranai pilnai remia visą tą darbą sukleime užsibrėžtos sumos ir padės atlikti tą darbą kiek išgal.

Taip pat remia ir yra pasiryžę darbuotis rabinas E. M. Tenenbaum, liuteronų kunigas J. A. Simons, IWO Shenandorio rusų kuopa, kurią atstovauja J. Shurko, LDS 34 kuopa, kurią atstovauja J. P. Causkas ir dar daug pavienių atsakingų asmenų pasisakė už pilną paramą tam labai svarbiam tikslui.

Sekretorė to komiteto yra Mrs. C. Manilla, labai darbšti ir veikli moteris. Tas komitetas gerai veikia, o vietinė spauda plačiai garsina jo tikslą. Tai netrukus bus surengtas saskridis ir renkamos aukos Shenandorijėje dėl Russian War Relief, Inc. Tai, draugai, aukokite ir kitus raginkite aukoti tam garbingam tikslui.

Kareiviai Kasyklose
Kietos anglies apylinkėse kareiviai

kas, užsitarnavęs didvyrio vardą.

Draugai J. Ruseckai yra seni "Laisvės" skaitytojai. Jų ir kitas sūnus yra kariuomenėje užsitarnavęs seržanto laipsnį. Broliai J. ir C. Ruseckai abudu savanoriai įstojo į kariuomenę 1939 metais. Seržantas C. Ruseckas randasi kovos lauke nuo pirmos dienos, kuomet japonai užpuolė Perly Uostą, tai vietinė anglų spauda rašė apie jį kaip narsų karį ir sumanytą kulkosvaidininką.

O yra daug lietuvių karių, kaip seržantas C. Ruseckas, kurie nuo pradžios šio karo randasi karo lauke ir didvyriškai kovoja už savo tėvynę Ameriką ir už viso pasaulio demokratiją. Garbė tiems kariaus už jų narsą, o tėvams už užauginimą tokių sūnų.

A. K.

WM. J. NAVICKAS,
LDS 34 Kuopos Narys,
Shenandoah, Pa.

Philadelphia, Pa.

Pajieškau garbingosios draugystės, biznierių, profesionalų ir amatininkų sąryšio. Jau bus metai laiko, kaip mes išrinkome katalikišką valdybą, kuri prižadėjo ne tik pagerinti

PRANEŠIMAI IS KITUR HARTFORD, CONN.

Spalio 14 d., 7:30 v. v. Bushnell Memorial Hall, kalbės pagarsėjusį veikėją Močiutę Bloor ir kiti geri kalbėtojai. Visi kviečiami dalyvauti. (239-241)

DETROIT, MICH.

I Amerikos-Lietuvių Kongreso Organizacijos ir delegatų Dėlėl man tikrų sąlygų, nėra man galima pasiūlyti atskirus pranešimus visiems, tai palmu adarą kelių per visus laikraščius, pranešti, kad ALK susirinkimas įvyks Draugijų salėje, spalio 29 d., 8 v. v. Todėl prašau visų delegatų dalyvauti. (239-240)

HARTFORD, CONN.

Pirmadienį, spalio 12 d., 8 val. v. įvyks ALDLD 68 k. susirinkimas, Laisvės Choro salėje, 137 Ilungford St. Narai, ypač kurie dar nepasirodėję metinės duoklės, dalyvaukite ir pasimokėkite, taipgi ir atsimkite skiriamas knygas. Jeigu atsilankymas nekuriams yra neįmanoma, perduokite duoklę per savo draugus, nes laikas jau vėlus. — Sekr. (237-239)

WORCESTER, MASS.

Pirmadienį, 12 d. spalio, įvyks 155 k. susirinkimas. Liet. salėje, 29 Endicott St., 7:30 v. v. Malonė-kite visos narės dalyvauti ir atsiveskite naujų narių. — A. W. (237-239)

BALTIMORE, MD.

ALDLD 25 k. susirinkimas įvyks spalio 12 d., 8 v. v. Liet. Salėje, (trečios lubos), 853 Hollins St. Prašome narius dalyvauti, turime daug svarbių reikalų aptarti. — Valdyba. (237-239)

SO. BOSTON, MASS.

ALDLD 2 k. moterų susirinkimas įvyks antradienį, spalio 13 d., 376 Broadway, 8 v. v. Pradedant rudeninį sezoną yra daug svarbių dalykų aptarti kaip tai dienraščio "Laisvės" vėjus, karinės pagalbos klausimas ir tt. Todėl visos draugės dalyvaukite, atsiveskite ir naujų kandidatų. — A. B. Sekr. (238-240)

ti draugystę, bet ir visus biznierių sutraukti į organizaciją. Tačiau jau suvirš metai prabėgo, bet dar nesimato ir nesigirdi tos mūsų katalikiškos valdybos. Gal visi susitarę išėjote į karužę kariauti už demokratiją? Jeigu išėjote į karužę, tai tegul jus Dievas laimina. Bet jeigu kur slapstotės, kaip katė pienu paliejus, tai bus blogai, nes jūs mums daug žadėjote, o dabar mus apšukavote. Mes jums pasiūlykime ir savo balsus už jus atidavėme.

Mes, pažangieji biznieriai, dabar vaikstome nuliūdę, netekę garbingos biznierių pasidės, nežinome, kur dingti.

O dabar, gerbiamoji valdyba, duodu 30 dienų atsiliepti. O jeigu neatsiliepsite, tai visa Amerika išgirs apie jūsų apsielidimą. Būkite malonūs ir nesisarmatykite atsiliepti, kol dar ne per vėlu.

J. S. Rainys.

Wilkes-Barre, Pa.

Kaip jau daugeliui yra žinoma, kad LLD 12-tas Apskritis rengiasi prie metinio koncerto, kurio laukt ilgai jau nereikės, įvyks spalio 18 d.

Šio koncerto yra laukiama su dideliu nekantrumu. Bet tai yra ko ir laukt. Išgirst tokią puikią programą, tokių skambių dainų, kokios čia bus girdimos, visi norės. Kas gi ne norės išgirst pirmą kartą dainuojant šioj apylinkėj Birutą Ramoškaitę, iš Hartford, Conn., kuri nustebs mūsų apylinkės publiką savo dainavimu! Prie to, daugeliui žinomas ir aukštai išsilavinęs dainininkas S. Kuzmickas, she-nandorietis, kurio dainavimo, čia jojo pasirodymo visi ir visos laukia. Taipgi nenuilstantis rėmėjas visų mūsų koncertų V. Valukas, wilkesbarietis, duos skambių dainų ir šiame koncerte. Neatsilikis ir Wilkes Barre Lyros Choras. Bus dar kas nors ir netikėto. Dėl to ir yra daugelio laukiama šio koncerto.

Tą dieną čia bus nemaža suiega šios apylinkės ir iš toliau draugų bei draugių, su kuriais bus sueita ir draugiškai pasikalbėta, su kuriais tankiai negalima sueit.

Koncertui pasibaigus, bus gery užkandžių ir gėrimų. Mūsų šeiminkės pasirūpins tinkamu maistu aptarnaut atsilankiusius. Taipgi, kurie myli šokių, galės savo kojas pamiklinti. Tad suvažiuavę visi smagiai laiką praleisime šiame pirmame šio rudens koncerte ir tuom pačiu sykiu paremsim dienraštį "Laisvę" ir patį apskritį.

Čia nereikia daug aiškinti, kaip svarbu yra paremt mūsų spauda, o labiausia šiuo metu, tad vietos ir apylinkės draugės ir draugai įvertins šį 12-to Apskričio rengiamą koncertą. Visos ir visi pasistengsim pagal išgalę darbuotis, kad sukelktumėm nemažai finansinės paramos virš minėtiems reikalams.

LLD 12 Apskr. Valdyba.

J. GARŠVA

Graborius-Undertaker
Laidotuvių Direktoriaus
Išsamsuoja ir laidoja ant visokių kapinių

VELTUI ŠERMININĖ
(KOPLYCIA)
Parsamdo automobilis ir kariatės veslėjim, krikštynom ir kitkam

231 BEDFORD AVE.
BROOKLYN
Telephone: EVERgreen 8-9770

DR. J. J. KASKIAUCIUS

Telefonas: HUmboldt 2-7964
530 Summer Avenue
Arti Chester Avenue
NEWARK, N. J.

VALANDOS: 2-4 ir 6-8
Nėra valandų sekmadieniais.

LICENSES WHOLESALE AND RETAIL Beer, Wine, Liquor

NOTICE is hereby given that License No. EB 624 has been issued to the undersigned to sell beer, at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 4224 Church Avenue, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.

HERMAN BOWORSKY
4224 Church Ave., Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. EB 484 has been issued to the undersigned to sell beer, at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 728 Kings Highway, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises.

ALVIN'S DELICATESSEN, INC.
728 Kings Highway, Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. EB 419 has been issued to the undersigned to sell beer, at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 2882 Gerititten Ave., Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises.

JOHN H. MURPHY
2882 Gerititten Ave., Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. EB 2061 has been issued to the undersigned to sell beer, at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 824 Onderdonk Ave., Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.

ANNIE ELISSA COLLING
824 Onderdonk Ave., Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. EB 2061 has been issued to the undersigned to sell beer, at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 824 Onderdonk Ave., Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.

FRANK HUTTER
824 Onderdonk Ave., Brooklyn, N. Y.

New Haven, Conn. — Valdžios agentai rado vieno vokiečio name 1,600 svarų cukraus ir 800 svarų kavos.

VISI ŠIO KRASTO PATRIJO-TAI PIRKIM APSIGYNYMO BONUS

★ LIETUVISKAS TRAKTYRIUS ★
(VALGYKLA IR ALINE)
Rheingold Extra Dry Alus
Didelis pasirinkimas visokių
Vynų ir Degtinės
Importuotų ir Vietinių
Kasdien Turime
KARSTŲ UZKANDŽIŲ
JUOZAS ZEIDAT
Savininkas
411 Grand St. Brooklyn

CHARLES
UP-TO-DATE
BARBER SHOP
K. Degutis, Savininkas
Prieilankus Patarnavimas
306 Union Avenue
Tarp Ten Eyck ir Majer Sts.
BROOKLYN, N. Y.
Gerai Patyrę Barberiai

FOTOGRAFAS
Traukiu paveikslus familijų, vestuvių, kitiokių grupių ir pavienių, iš sepi padarau naujus paveikslus ir krajavais sudarau su amekoniškais. Reikalai esant ir padidinu tokio dydžio, kokio pa-dydis dėjama. Taipgi atnaujuoj ir įvairiom spalvoms.

JONAS STOKES
512 Marion St., Brooklyn
Kamp. Broadway ir Stone Ave.
prie Chauncey St., Broadway Line
Tel. GLENmore 5-6191

Le VANDA
FUNERAL PARLORS
Incorporated
Juozas Levandauskas
Graborius—Undertaker

337 UNION AVENUE
BROOKLYN, N. Y.
Tel. STagg 2-0783
NIGHT—HAvemeyer 8-1158

F. W. Shalins
(Shalinskas)
Funeral Home
84-02 Jamaica Ave.
Opposite Forest Parkway
WOODHAVEN, N. Y.

Sutelkiam garbingas laidotuves

\$150
Koplyčias sutelkiam nemokamai visose dalyse miesto.

Tel. Virginia 7-4499

LICENSES

NOTICE is hereby given that License No. GB 9294 has been issued to the undersigned to sell beer, at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 416 Monroe Street, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.

SEYMOUR MAIMAN
416 Monroe St., Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. GB 1394 has been issued to the undersigned to sell beer, at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 510 Knickerbocker Ave., Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.

JULIUS DEY
510 Knickerbocker Ave., Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. GB 2180 has been issued to the undersigned to sell beer, at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 3010 Avenue D, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.

LILLIAN GROSSMAN
3010 Avenue D, Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. GB 6404 has been issued to the undersigned to sell beer, at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 424 Van Brunt Street, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.

ANTON KLEIN
71 Utica Ave., Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. GB 2152 has been issued to the undersigned to sell beer, at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 424 Van Brunt Street, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.

JOHN G. & MARY CHENESKI
424 Van Brunt St., Brooklyn, N. Y. (T)

LICENSES

NOTICE is hereby given that License No. GB 1987 has been issued to the undersigned to sell beer, at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 674 Central Avenue, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.

EDWARD LUBY
674 Central Ave., Brooklyn, N. Y. (T)

NOTICE is hereby given that License No. GB 6326 has been issued to the undersigned to sell beer, at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 362 Stuyvesant Ave., Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.

SAMUEL SILVER
Silver's Grocery Store
362 Stuyvesant Ave., Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. GB 6433 has been issued to the undersigned to sell beer, at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 345 Summer Avenue, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.

MILTON BRIMBERG, ADMIN.
Estate of Anna Brimberg
345 Summer Ave., Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. GB 5486 has been issued to the undersigned to sell beer, at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 1301 Foster Avenue, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.

CLARA FEINER
1301 Foster Ave., Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. GB 4022 has been issued to the undersigned to sell beer, at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 715 Woodward Avenue, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.

GEORGE FANNING
715 Woodward Ave., Brooklyn, N. Y.

Lietuvių Kūro Kompanija

Išigykite žiemai anglių, nes į rudenį bus sunkus anglių pristatymas į miestus

Mes taipgi aprūpinam aliejum tuos, kurie savo namuose turite Oil Burners. Kūro reikalu prašome kreiptis:

Tru-Ember Fuel Co., Inc.
496 GRAND STREET BROOKLYN, N. Y.
Telefonas EVERgreen 7-1661

NOTARY PUBLIC
MATTHEW P. BALLAS
(BIELIAUSKAS)
LAISNIUOTAS GRABORIUS
Liūdėsio valandoj kreipkitės pas mus. Patarnavimas bus užtikrintas ir už prieinamą kainą
PUKIAI ĮRENGTOS DVI KOPLYCIOS DUODAMOS MYLIMIEMS PASARVOYTI DOVANAI
660 Grand Street Brooklyn, N. Y.

Lietuvių Rakandų Krautuvė
FURNITURE
409 ir 417 Grand St., Brooklyn, N. Y.
Tel. EVERgreen 7-8451
IŠDIRBEJAI IR PARDAVEJAI
Geriausios Rušies Rakandų
Duodame ant lengvų išmokėjimų be jokių nuosimčių
JOS NIEKUR NEGAUSITE PIGIAU
Kaip Petraičių Krautuvėse
M. PETRAITIENĖ ir SŪNAI

CHARLES J. ROMAN
(RAMANAUSKAS)
DIREKTORIUS LAIDOTUVIŲ
Liūdėsio valandoj kreipkitės prie mūsų dieną ar naktį, greit suteiksime modernišką patarnavimą. Patogiai ir gražiai moderniškai įrūšta mūsų šerminė. Mūsų patarnavimu ir kainomis būsite patenkinti.
1113 Mt. Vernon St.
Philadelphia, Pa
Telefonas Poplar 4110

New Yorko ir Apie linkės Žinios

Kas Gi Yra Ta New Yorko Lietuvių Tautinė Taryba?

(Tas)

Džiaugėsi Hitlerio Pergalėmis
Birželio 22 dieną Hitlerio kovėdos užpuolė Lietuvą ir pirmoj naktij 43 miestus ir miestelius sudgino iš lėktuvų. Lietuva pasukdavo mūsų brolių ir seserų, tėvų ir giminių kraujuose! Lietuvoj degė namai ir miestai. Nacių lakūnai šaudė vaikučius. Žudė moteris, žagin moterinas! Kiekvienas antihitlerininkas, kiekvienas demokratas, kiekvienas sąžiningas žmogus bjaurėjosi Hitlerio teroru Lenkijoje, Graikijoje, Jugoslavijoje, Holandijoje, Norvegijoje, Belgijoje, Francijoje ir žinojo, kad tokia pati nelaimė su neprasomais vargais ir skurdu prasideda ir Lietuvoj! Bet kaip Jungtinėse Valstijose atsinešė tie lietuviški pranešimai? Čia paminėsime tik kelias ištraukas:

"Vienybė" išleido specialę laidą, kurioj džiaugėsi Hitlerio užpuolimu ant Lietuvos ir uždėjo didžiausią antgalių: **"NEPRIKLAUSOMA LIETUVA!"** Paskui diena iš dienos talpino Hitlerio propagandą, ypatingai nacių laiškus neva iš Lietuvos, Spalio 24, 1941 m., "Vienybė" rašė:

"Brangūs vokiečiai išvadavo mus iš baisios vergijos... Yra gražiai papuošti vokiečių kariškių žuvusių kapai..." "Vienybė" kiekvienoj savo laidoje pasakojo, kad būk hitlerininkų lietuviai laukė, būk Hitlerio razbaininkai Lietuvą "išvadavo". "Vienybė" No. 27, 1941 metais, ponia Lapinė rašė: **"Vokietijos pasikėsinimas prieš Sovietų Rusiją mane džiaugsmu nutiekė."**

"Sandara" No. 27, 1941 m., štai kaip hitleriški redaktoriai užreikšė:

"Kaip tik pasigirdo pirmieji vokiečių bombų sprogdimai Kauno aerodrome, lietuvių širdys... nudžiugo."

"Keleivis" negalėjo atsi-džiaugti Hitlerio užpuolimu ant Lietuvos, persispausdindavo vienoje laidoje net po penkis-šešis Hitlerio propagandistų, iš nacių laikraščių straipsnius, niekino visu patitimu Sovietų Lietuvą, Sovietų Sąjungą ir laukė Hitlerio pergalės. Trys dienos po to, kaip Hitleris užpuolė Lietuvą, "Keleivis" jau rašė: **"Vokiečiai eina pirmyn... Už 10 dienų gal bus jau paimita ir Maskva."** O kada Amerikoje jau buvo gautos žinios, kad Hitleris apvagia ir apipiešia Lietuvą, tai "Keleivis" puolėsi teisinti nacius, jis No. 50, 1941 m., rašė: **"Žinoma, vokiečiai už tuos produktus Lietuvos ūkininkams užmokės."**

"Draugas" ir "Naujienos", daugiausiai pasitarnavo Hitlerio propagandos sklaidime ir Amerikoje lietuvių tarpe hitlerizmo platinime. Abu dienraščiai atidarė savo špaltas Hitlerio agentui gestapininkui Pranui Ancevičiui, kuris iš Berlyno veik kasdien siuntė telegramomis nacių propagandą. Persispausdindavo iš nacių Kaune išeinančių laikraščių jų propagandos straipsnius, talpino "Laiskus iš Lietuvos," kurie buvo vien tik Hitlerio propaganda, ir dabar nuo tos propagandos neatsisako.

"Tėvynė," kurios redaktoriaus aktyviai dalyvavo su Brooklyno "Storm Trupers" pasižymėjo talpindama nacių propagandą. Jis įtalpino "Tėvynė" hitlerininkų propagandą laiška, net po to, kaip jau Jungtinės Valstijos buvo užpuolus Japoniją, nacių Vokietiją, fašistinę Italiją ir jų talpininkės. "Tėvynės" No. 50, 1941, skaitome:

"Lietuviai melste meldė, prašyte prašė karo... Jie pilnai pasitikėjo vokiečių ginklu ir numanė, kad susirėmus, bolševikai išduktės iš mūsų krašto. Todėl laukė tik karo pradžios. Ir koks džiaugsmas buvo, kaip birželio 22 d., švintant, sugriauė parubėžį, pakilo dūmai ir ugnis bolševikų aerodromuose ir jų "velnio darželiuose" — susitvirtini-muose."

"Amerika" taip pat spausdino nacių laiškus "Iš Lietuvos," kuriuose gyre hitlerininkų režimą, niekino Tarybų Lietuvos santvarką, Lietuvos žmones. Šitai jie džiaugėsi Hitlerio užpuolimu ant Lietuvos. Jie laukė Hitlerio pergalės, nes Hitlerio laimėjimai yra vienatiniui jų viltis prieš darbo žmones, prieš žmonijos laisvę, prieš civilizauto pasaulio gerovę, prieš demokratiją ir kultūrą.

Priešingi Amerikos Gelbėjimui
Ar neprieštaravo ši lietuvių pro-nacių politika Jungtinių Valstijų vyriausybės nusistatymui? Aišku, kad buvo priešinga, kaip naktis dienai!

Mūsų šalies prezidentas F. D. Rooseveltas ir visos valdiškos įstaigos, visi demokratiškai nusistatę žmonės, visi anti-hitlerininkai nuo pirmos dienos, kaip Hitlerio razbaininkai užpuolė Lietuvą ir Sovietų Sąjungą, pasisakė prieš Hitlerį, už pagalbą Sovietų Sąjungai.

Mūsų šalies prezidentas tuojau suteikė bilioną dolerių paskolos Sovietų Sąjungai, at-sakomings misijos nuvyko į Sovietų Sąjungą tartis, kaip bendrai kariauti, kad išlaimėjus karą prieš barbarišką hitlerizmą, bet Amerikoje lietuvių pro-nacių savo spaudoj ir per organizacijas ėjo ir eina prieš mūsų šalies politiką.

Aiškiausiai tatau pasirodė Brooklyne. Eilė masinių organizacijų veikėjų, priešakyje su advokatu J. Vižlianskiu (Weslan) ir visuomenės darbuotoju V. Michelsonu išleido šaukimą konferencijos lapkričio 30 dieną, 1941 metais, tai yra, tik savaitę pirmo barbariško Japonijos ir jos talkininkų užpuolimo ant mūsų šalies.

Konferencija buvo šaukiama dviem praklinimams tikslams, kaip padėti Amerikos vyriausybei jos kovose prieš hitlerizmą ir kaip padėti Lietuvos žmonėms išsigelbėti nuo pasiutėlių hitlerininkų teroro. Konferencijos šaukėjų pareikšime buvo tas apibudinta se-kamai:

"Mes, Amerikos lietuviai, būdami ištikimi šiai šaliai, turime savo veikimu parodyti, jog remiame šio krašto pa-

Dėlko Jūrininkai Užgyrė Amterį ir Alfange?

Prieš tūlą laiką Laisvėje buvo rašyta, kad unijistų jūrininkų susirinkime, dalyvaujant virš tūkstančių unijos narių, nutarta remti du kandidatus į New Yorko valstijos gubernatorius — Israel Amter, komunistų, ir Dean Alfange, darbiečių.

Neužilgo po to tapo paskelbta, kad arti pustrėčio tūkstančio Amerikos jūrininkų jau padėjo gyvastis, nors jie plaukioja ne kariškais, o tik prekiniiais laivais, yra tik civiliniai darbininkai, o ne uniformuoti kariškiai.

Tik spalio 8-tą Art Shields, darbininkų angliško dienraščio Daily Worker rašytojas, po apklausinėjimo anglų, graikų, norvegų ir eilės kitų jūrininkų įstaijų paskelbė, kad hitlerinė Ašis jau yra atėmus gyvastis penkio dešimt tūkstančių Jungtinių Tautų jūrininkų.

Jūrininkai pasisakė už Amterį ir Alfange.

Aišku kiekvienam, kad konferencija turėjo gražiausią ir prakilniausią tikslą, kad jos tikslas yra padėti Amerikos vyriausybei apsiginti nuo neprietelių, kurių užpuolimas jau buvo aiškus. Ir konferencijos šaukėjai apibūdinę Lietuvos padėtį sakė:

"Todėl mes turime veikti, kad pagelbėti ir Lietuvos žmonėms išsilaisvinti iš nacių tironijos."

Aiškūs tikslas, kad padėti Lietuvos žmonėms nusikratyti budelišką nacių tironiją, kad suteikti Lietuvai laisvę, kad ištiesti ranką nelaimingiesiems mūsų tėvams, broliams ir giminiams!

Bet štai Brooklyne prasideda pro-nacių, tų lietuviškų "Storm Trupers" veikla prieš tą konferenciją. Organizacijų susirinkimuose jie griežtai išstoja prieš pasiuntimą delegatų į konferenciją, vietomis eina taip toli, kad daro pastangas sugriauti susirinkimus, žmonėms, kurie remia konferenciją, grumoją teroro žygiais.

Jų gi organizuotas smogininkų "Lietuvos Gelbėjimo Komitetas," kurio priešakyje stovėjo dabartinės "tarybos" vadai, išleido purviniausią lapelį prieš tą konferenciją. Tas Hitlerio propagandos lapelis buvo platinamas plačiai. J. Buivydas, P. Tiškus, J. Stilsonas, S. Strazdas ir kiti laktė ir platino jį.

Jų spaudoj bjauriausiu būdu buvo puolama konferencija. Užtenka pristoti tik iš pranašiško "Keleivio," lapkr. 5 d., 1941 metų, ištrauką, kur jie rašė:

"Komunistai vėl klaidina mūsų visuomenę. Stalino agentai šaukia lietuvių organizacijų konferenciją. Brooklyniškiai Stalino agentai siuntinėja New Yorko ir New Jersey lietuvių organizacijoms kvietimus dalyvauti jū, Stalino agentų, šaukiamoj konferencijoje, kuri įvyks lapkričio 30 dieną."

Čia ir kalbos jovalas ir tokie hitlerininkų įdūkimas, kad jie nemato konferencijos tikslų — gelbėti Amerikai ir Lietuvos žmonėms, bet jiems visur matosi tik "Stalino agentai... agentai ir agentai."

Lietuvių konferencija įvyko, nepaisant hitleriško "Storm Truperių" pastangų jai pakenkti. Visur jie šaukė, kad nereikalingos jokios konferencijos, nes jie jau turėjo "Storm Truperių" konferenciją ir turi komitetą, kuris išleido lapelį.

(Bus daugiau)

terį todėl, kad jis ne vien tik pasisakė, bet ir kasdien kovoją už antrą frontą, kaip kad jis kovodavo už bedarbių reikalus anais baisaus krizio laikais, kaip kad jis kovoją po šiai dienai už visų darbo žmonių reikalus.

Jūrininkai sako, kad tik greitu atidarymu antro fronto, iš dviejų pusių suspaudimu Hitlerio, būtų greit palaužta jo pajėga ir išgelbėta nuo pražūties tūkstančiai jūrininkų ir milijonai ginkluotų amerikiečių gyvasčių.

Vienok žinodami, kad daug randasi darbo žmonių ir kitų antifasistų, kurie dar ne gana susipažinę su komunistų programa, kad balsuoti už komunistus, o kitų klasiniai interesai nesupuoja su komunistų jūrininkai taip pat užgyrė Dean Alfange, darbiečių kandidatą, kaip vienintelį kitą tinkamą kandidatą į gubernatorių, kaip tikrą antifasistą, kuris, je tikisi, kovos už greitą ir visuotiną pergalę ant fašizmo.

Pavyzdinga Sueigėlė

Drg. Breadžiai gavo "surpriza" spalio 3-čią. Drg. Repinskienė ir Demsienė surengė "partę" Breadžiams jų vedynio gyvenimo 15 metų sukaktėje. Drg. Baltrušaitis pirmininkavo toj "partėj" ir prae, kad Bready's pasakytų kelis žodžius. Jis sakė:

"Aš nežinojau, kad aš turėjau tiek draugų. Nežinau, ką sakyt. Meš čia linksminamės, bet kaippo kareivis iš pereinoto karo aš atsimenu daug dalykų ir kad parodyti savo dėkingumą aš duodu \$5 dėl Rusijos medikales pagalbos, pagelbėti tiems kareiviams, kurie šiandien taip didvyriškai kaujasi už žmonijos laisvę ir už savo šalį."

Draugai ir draugės pasekė drg. Bready. Pasirodė, kad šitoj "surprizo partėj" mes visi atjaučiam, kas darosi pasaulyje. Sekami draugai paaukavo Rusijos pagalbai:

Draugai Bready's \$5; Baltrušaitis \$2. Po \$1: Urbaitis, Misevicius, Whitanis, Sessa. Po 50c.: Narkevicius, Repinskienė, Demcey. Viso \$12.50. "Partė" buvo pas Breadžius namuose.

Dalyvavę.

MIRĖ

Marijona Senertienė, 57 m. amž., 251 Union Ave., Brooklyn, mirė spalio 9 d., Greenpoint ligoninė. Kūnas pašarvotas namuose. Bus palaidota spalio 12 d., 10 val. ryto, šv. Jono kapinėse.

Laidotuvių apeigas prižiūri gaboriūs Matthew P. Ballas (Bieliauskas).

Mary Gilmore, 77 m. am., 66 Stagg St., mirė spalio 9 d., Kings County ligoninė. Kūnas pašarvotas graboriaus Bielhausko koplyčioj, 660 Grand St. Bus palaidota spalio 12 d., šv. Jono kapinėse.

Padėkite Gelbėti Karių Gyvastis

Amerikos Raudonasis Kryžius renka kraują, kad juomi gelbėti gyvastis sužeistų kare arba atakose iš oro sužeistų civilinių.

Lietuvių moterų grupė užsiregistravo duoti kraujo spalio 15-tą, tarp 2:30 po piet ir 7:30 val. vakaro.

Visos moterys, kurioms galima, raginamos prisidėti. Davėjos kraują turės nuvykti į Raudonojo Kryžiaus patalpas, 57 Willoughby St.

RANDAVOJIMAI

Pasirandavoja fornišuotas kambarys vyrai. Dėl daugiau informacijų, prašome kreiptis sekamu adresu: A. P., 427 Lorimer St., Brooklyn, N. Y. (239-240)

PAJIEŠKOJIMAI

Adelė Maneikaitė pajieško brolio Antano Maneikos, paeinančio iš Jonaičių kaimo, Algirdžių parapijos, Telšiu apskr. Prieš 14-18 m. karą gyveno Kuboj, po karo jokių žinių apie jį neturiu. Jo paties bei žinančių apie jį, prašau atsiliepti. Antrasis: Adelė Maneikaitė, c. Juan Carlos Gomez, 1216 Montevideo, R. O. del Uruguay. (238-239)

Pajieškau Felikso Juškos. Jis ap-leido Philadelphia, Pa. 1929 metais, palikdamas moterį ir du vaikučius. Jis yra apie 6 pėdų aukštumo, juodi garbiniuoti plaukai, šviesaus veido. Amžiaus arti 50 metų, iš Kau-no rėd., nuo Jurbarko. Kas žinote kur jis randasi, prašau pranešti man, už tai duosiu \$10.00 dovanų. J. Baradinskas, 8020 Suffolk Ave., Philadelphia, Pa. (237-239)

REIKALAVIMAI

Reikalingas stiprus, drūtas vyras dėl generalinio darbo. Prašome kreiptis pas Rubin Bros., 9-11 Boerum St., Brooklyn, N. Y. (239-240)

Reikalingas bartenderis dirbti Bar ir Grill biznyje. Galį atsiųskti vyras ar moteris. Patyrimo nereikalinga. Valandos — 8 val. ryto iki 6 val. vakaro. Sekmadieniais nereikės dirbti. Dėl daugiau informacijų, kreipkitės į Cleveland Palace, 234 Cleveland St., (prie Fulton St.), Brooklyn, N. Y. (Išipkite Cleveland St. stoties, važiuojant Jamaica linija). Tel. Applegate 7-9718. (238-240)

LORIMER RESTAURACIJA

ANTANAS BARZDA, Savininkas
417 LORIMER ST. "Laisvės" Name BROOKLYN

Geriausios rūšies **VALGIAI**
Gamtiniai Europiško ir Amerikoniško Stiliaus

Puikūs lietuviško namų darbo kibilasai ir kepta paršiena
Gaspadoriškai nuverti kopštai ir barščiai

Atdara nuo anksti ryto iki vėlai vakaro
Penktadieniais ir šeštadieniais atdara per naktį
Visada yra pasirinkimas plėniškų valgių ir daržovių—virtų ir žaltų

MATEUŠAS SIMONAVIČIUS

Gražiai Įrengta Susijėjimams Įstaiga

Vietos ir importuotos degtinės ir vynai, geriausių bra-vorų alus ir elius.
Kada būsit Brooklyne, užėikite susipažinti.

Kiekvieną subatą karšta vakarienė. Atskiras kambarys užėjimui su moterimis. Nedėliomis atdara nuo 1 val. dieną iki vėlai.

426 SOUTH 5th ST. BROOKLYN, N. Y.
Blotkas nuo Hewes St. elevatorio stoties. Tel. EVERgreen 4-9508

Miesto Tarybos pirmininkas Newbold Morris pasisakė už Dewey, hooverinių republikonų kandidatą į New Yorko gubernatorių.

Florence Maider, 13 metų, tapo ant vietos užmušta, o Elinor Pierce, 12 m., sunkiai sužeista troko, ant Broadway, prie 190th St., joms staiga užbėgus skersai kelią prieš atvažiuojantį troką.

Daugelyje New Yorko restauranų pereiną penktadienį išbandyta pasniskas — visai neduota mėsos.

BROOKLYN LABOR LYCEUM
DARBININKŲ ĮSTAIGA
SALES dėl Bilių, Koncertų, Banketų, Vestuvių, Susirinkimų ir tt. Puikus stiečius su naujaisiais įtaisymais.
Keturių bolų alleys
Kainos Prielamos
949-959 Willoughby Ave.
Tel. STagg 2-3842

Clement Vokietaitis
Lietuvius Advokatas
66 COURT STREET
Brooklyn, N. Y.
Tel. TRIangle 5-3622
168 GRAND STREET
Brooklyn, N. Y.
Tel. EVERgreen 8-7179

O. Papienė Jau Namie

Ona Papienė, LDS ir Motery Kliubo narė, sugrįžus iš ligoninės prieš savaitę laiko. Randasi namie, 92 Meserole St.

"Laisvėje" galima gauti Apsigynimo Bonai

Akiniai už \$7.50

Per sekančias 30 dienų, mes darome šį specialį pasiūlymą savo seniems ir naujiesiems pajijantams.
Nepaisant didelio pakilimo kainų ant visų akiniam naudojamų medžiagų, mes vis dar patarnaujame už senas žemas kainas.

Atsilankę parodykite mums šį skelbimą ir mes duosime jums 10% nuolaidos.
Kainos už vienos rūšies stiklus yra nustatytos taip žemos, kad pilnai patarnautume tik už \$7.50.

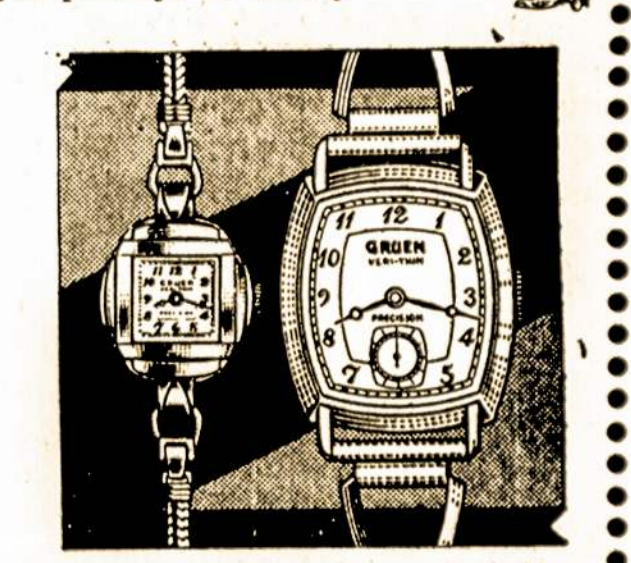
STENGER & STENGER
OPTOMETRISTS
394-398 Broadway
Brooklyn, N. Y.

Pirkite Kareiviam KALEDŲ Dovanas DABAR

Paskutinė Išsiuntimo Diena 1-ma Lapkričio

Užėikite ir apžiūrėkite mūsų Specialj kareiviams dovanų departmentą
Mažį rankpinigial palauks bi dalikta.

ROBERT LIPTON
ATDARA VAKARAIŠ.
701 GRAND STREET
BROOKLYN, N. Y.
Tel. STagg 2-2173

Green Star Bar & Grill

Lietuviškas Kabaretas
★★★★★★★★★★★★

Kas nori gražiai laiką praleisti, pasilinksinti ir pasiokkti užėina pas "Green Star Bar and Grill," nes žino, kad visados bus patenkinti.

Linksma Parė Kiekvieną Šeštadienį!
TURIME GERŲ VYNU IR DEGTINIŲ
Ateikite pasimatyti su Giviais
Geriausias Alus Brooklyne

459 GRAND ST.
Skersal nuo Republic Teatro
BROOKLYN, N. Y.
Tel. EV. 4-8698

Dienraščio "LAISVĖS" Koncertas
įvyks
Lapkr.-Nov. 8
Bus
LABOR LYCEUM
BROOKLYN, N. Y.